

Előfizetési árak:

A kiadóhivatalban átvéve:

Egész évre . . . 8 frt — kr.

Negyedévre . . . 2 — —

Helyben házhoz hordva:

Egész évre . . . 10 frt — kr.

Negyedévre . . . 2 frt 50 kr.

Vidékre postán szállítva:

Egész évre . . . 12 frt — kr.

Negyedévre . . . 3 — —

TISZÁNTÚL

POLITIKAI NAPILAP.

Megjelenik minden nap a hétfői és ünnep utáni napok kivételével

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Apáczai u. 3. sz.

A szerkesztőség kéziratok visszadására vagy megőrzésére nem vállalkezik.

Előfizetések és hirdetések a kiadóhivatalhoz intézendők.

Egyes szám ára 4 kr.

NAGYVÁRAD, január 29.

Katholikus társadalom.

Régóta érezte a magyar katolikus társadalom a szervezkedésnek szükségességét. Nem éppen az egyházpolitika volt az, ami az összetartás hiányát érezhetővé tette. Jóval előbb belátta azt, minden komolyan gondolkodó katolikus férfi, hogy itt az ideje megindítani az akciózt a katolikus társadalom szervezésére.

Mikor a liberalizmus virágzását, arany napjait érte valósággal szabad ajtót nyitott Magyarországon is a kath. egyház, a kath. vallás, szolgálói és intézményei támadásának. Tanításának igazságát kétségbe vonták, kigúnyolták, szolgálóit pelengere állították, intézményeit nevetségessé tenni, hivatást az egyháztól elidegeníteni iparkodtak. A napi sajtóban és az irodalomban, színházakban és gyűléstermekben mindenütt ez az irány járta, úgyszólván a divathoz tartozott.

Ez a törekvés átment azután a társadalmi térre is. A katolikusok elleni hajsza még a hivatalokat sem kímélte. Ha valaki bejutott a képviselőházba azt kérdezték tőle, milyen vallású? Es ha katolikus volt, nem juthatott be a gárdába. Sőt ha csak irnokságra is pályázott, még ott is háttérbe szorult. Így történt, hogy bár a katolikusok száma is, intelligenciája is felülmúlják a felekezeteiket, mégis mindenütt tért vesztek.

A katolikusok érezték mindezt, de csak panaszkodni tudtak. Sajtójuk — azt mondhatni — alig volt, autonómiájuk

nincsen. Egyéb szervezet, ami összehozta, összetartotta volna őket, nem volt. És így a védelemnek semmiféle eszköze nem állott rendelkezésükre. Sokan már bele is törődtek ebbe az állapotba, legfeljebb avval áltatták el magukat, hogy a papok dolga.

1889-ben megalakult Budapesten az első katolikus kör. Egy derék szerzetes, Lévay Imre, kegyesrendü igazgató, később tartományi főnök kezdeményezte. Akkor még nem mutatkoztak az egyházpolitikai harcok előjelei. Ráfogni sem lehet, hogy politikai célja lett volna. Egyszerűen azt akarta, hogy legyen egy hely, hol a katolikusok összegyűljenek, vallásos érzelmeiket, hitükhöz való ragaszkodásukat ápolják, egymást megismerjék, amennyiben tehelik segítsék, tagtársaiknak s azok családjainak tisztességes szórakozást nyújtsanak.

Az első kath. körnek nagy volt a sikere, de ennek dacára nehezen tudott terjedni, meggyökerezni az új intézmény.

Megnehezítette az a körülmény, hogy az egyházpolitikai küzdelmek idején kétszeresen érezték a katolikusok szervezetlenségüket s annak következményeit s azért éppen ez időtájt kezdték mindenfelé megalakítani a kath. köröket. Ekkor pedig minden kath. mozgalmat gyanús szemekkel nézett úgy a kormány, mint az uralmon lévő liberális párt. Bár a kath. köröknek alapszabályaiban nyíltan benne van, hogy politikával nem foglalkoznak, sőt éppen az a céljuk, hogy pártkülönbség nélkül egyesítsék a kath. társadalmat, mégis diskretizálni törekedett

azokat a liberális párt és a sajtó. A hivatalnokokat valósággal megfélemlítették, nehogy tagjai legyenek az új egyletnek.

Ma már — hála Istennek! — másként áll a dolog. Tegnap nem kisebb liberális férfi, mint *Gajary* Ödön jelentette ki a képviselőházban, hogy szabad már állam hivatalnokoknak is beiratkozni a kath. körbe. Négyszáz kath. kör működik ma már az országban. Eredményük kézzel fogható.

A *váradai kath. kör* ma tartja beszámolóját a második évről. Büszkén tekinthet vissza az elért eredményekre.

Ujesztendőkora maga a körnek alapítója és védnöke, dr. *Schlauch* Lőrincz bibornok püspök mindennél fényesebb elismerésben részesítette midőn rámutatott a két év alatt elért eredményekre.

Új elnöke, báró *Gerliczy* Ferencz ma foglalja el székét. Az ő vezetése alatt bizonyára még jobban megerősödik ez az áldásos egyesület és még nagyobb tevékenységet fog kifejteni a kath. társadalom szilárdítására, a hitelét emelésére.

Az ujonczjutalék szentesítés alatt.

Az országgyűlés két házának a szentesítés alá terjesztendő törvényjavaslatok szövegét átvizsgáló bizottsága *Szilágyi* Dezsőnek, a képviselőház elnökének elnöklése alatt ma ülést tartott, melyen a főrendiház részéről *Latinovics* János jegyző, a honvédelmi minisztérium részéről *Terbócz* osztálytanácsos volt jelen. A bizottság vizsgálat alá vevén az idej *ujonczjutalék* kiállításáról szóló törvényjavaslat végszövegét, azt a két ház megállapodásával telje-

A „TISZANTÚL“ TARCZAJA.

A barát.

Irtá: Stella.

— Tekintetes ur, egy leány van itt ki a tekintetes urral azonnal sürgősen szeretne beszélni.

— Vezesd be — szólta Asztalos Imre inasának fel sem tekintve az iratokról, melyek íróasztalán szétszórva voltak s melyeket tanulmányozni látszott.

— Tekintetes uram — mond a belépő leány nem is köszöntve, a sietségtől egészen elfult lélegzettel — tessék hamar jönni a Sára nénihez, a dinnye árus nőhöz, a leánya a Mariska haldoklik és azt mondja érzi, nem tud addig meghalni míg a tekintetes urral nem beszélt.

— Haldoklik? — kérdé ijedten Asztalos — de hisz' tegnap még semmi baja sem volt!

— Tegnap megmérgezte magát — felelt a leány.

— Istenem csak nem tán? De miért mérgezte volna meg magát? Szegény, szegény leány! Megyek oda azonnal, mondá a leánynak.

Asztalos Imre lázas sietséggel vette fel

kabátját s futott le a lépcsőkön. A gondolatok egész raja keringett agyában. Végig vonult lelki szemei előtt egy egész kis dráma, melynek hősnője most vonaglik halálküszövére. Az újságokbanszámtalanszor olvas ehhez hasonló esetet, de azokon közönyösen fut végig s pár pillanat múlva már el is felejté, de ez az eset, melyben bár csak közvetve neki is része volt, megrázza. Még nem tud semmi bizonyosat a történetekről s már iszonyu lelkifurdalásokat érez, mert hát e leány balálát — ha az csakugyan bekövetkeznék — ő okozta; átkozta a pillanatot, melyben eszébe jutott, barátját szándékáról eltéríteni, annak ügyeibe beavatkozni.

Ilyen gondolatokkal ment a haldokló lakására, szeretett volna többször visszafordulni, de nem tudott, egy láthatatlan erő mind előbbre toltta, végre megérkezett. Egyszerű tiszta szobácska volt az, melybe lépett, halotti csend uralkodott, az ágyon egy élettelennek látszó alak feküdt, kinek fakó arcára, kinoktól eltorzult vonásaira a halál rálehelte bélyegét. Az ágy mellett egy összetörődött megtört alak térdelt. Az ajtó nyílás zajára a térdelő alak felállt s szomorúan köszönté Asztalost, kit még egyetemi hallgató korából ismert.

— Lásza tekintetes uram — mondá zokogva — mi lett belőle!

— A férfi meghatva nézett a betegről az anyára, majd az anyáról ismét a lányára. Torkát összeszorítá valami, nem birt egy hangot szólni. Majd fölnyitá szemeit a beteg s fürkészve tekintett szét a szobában mintegy keresve valakit, majd Asztalos jól ismert alakján akadt meg tekintete, oda inté őt magához.

A férfi borzadást érzett, lábai mintegy gyökeret vertek, nem birt mozdulni. A beteg másodszeri intésére oda ment hozzá. A leány már már utolsó stádiumában volt, a nagy kaszás már ott ólalkodott körülötte lesve a prédát, de az még küzdött ellene. A haldokló intett anyjának hagyná őket magukra, azután szakadozottan bár beszélni kezdett. Az a beszéd pedig megrendíté a férfit, nem hallotta a szavakat, csak az értelmet vette ki abból, az pedig borzasztó volt. Megátkozta őt. Az erős férfi egészen összetört e pár pillanat alatt s mikor az anya ismét bejött s tekintete vendégére esett megijedt tőle.

— Rosszul van a tekintetes ur? kérdé feledve leányát, ki pedig vonaglott a kinoktól.

— Semmi, semmi, veiem ne törődjék most.

— De hogy nem, majd egy kis vizet hozok.

Bálozók figyelmébe!!

Telefon összeköttetés

Egy pár női lack bál cipő 1 frt 80 kr.
Egy » férfi » » » 3 » 80 »
Selyem ingek és csokrok, Claqueok és
egyéb férfi bál cikkek
rendkívül olcsó árban

REICHARD áruházában

kaphatók.

Nagyvárad, Fő-utca.
(Orsolya zárda épület).

sen megegyezőnek találta, minek folytán az említett törvényjavaslat a miniszterelnökség útján szentesítés alá terjesztetett.

ORSZAGGYULES.

A képviselőház ülése.

Budapest, január 29.

Láng Lajos elnökölt. Az ülés elején senki sem gondolta, hogy ma vihar is lesz, zárt ülés is lesz. Pedig úgy történt.

Megint Szalavszky.

Molnár János szölt folytatólagosan a főispánok tételénél. Ismét szóba hozta a Szalavszky-ügyet, kérdi: Maradhat-e főispán az, a kiről büntetlenül irhatnak becsületbe vágó dolgokat? Ezt a kérdést megtoldotta még egy másikkal: Bűnös-e ebben a belügyminiszter? Ha bűnös valaki: hallgat; ha nem bűnös: jajgat. A vádat nyilvánosan emelték Szalavszky ellen. De ő hallgat, holott a tisztesség, a gentleman eljárás szerint tisztázni kellett volna magát.

Rakovszky: Ez a becsület dolga.

Molnár János: Nem hiszem, hogy Szalavszky bűnös . . .

Gajáry: Akkor mért gyanusít?

Molnár: Ez nem gyanusítás.

Buzáth Ferencz: A katonáknál nem túrnék 24 óráig.

Molnár: Mindenkép tisztázni kell ezt. Nem fogadja el a tételt.

Jurics Mihály egy főszolgabíró és más megyei tisztviselők visszaéléseit beszéli el.

Ez alatt elterjedt a hír, hogy a Szalavszky-ügyben zárt ülést kért a néppárt. Jurics Mihály ezalatt apró megyei visszaélésekről beszélt és egy statisztikai táblázat kiállításának viszontagságait beszélte el nagy derűtlenség közben, panaszkodva.

Már azzal fenyegették, hogy a statisztikát ott a privígyei plebánián az én bőrömrre állítják ki. Felhívta a belügyminisztert, látogasson el a falukba és nézzen be a községházakba.

Elnök a vitát bezárta.

Védelem és a vád

Perczel miniszter: Tegnap határozottan és férfiasan megmondtam, hogy ismerem a Szalavszky-ügyet és teljesen méltónak találom a főispáni székre.

Buzáth: Közéjük való!

Perczel: Nem helyes, hogy Rakovszky az öt hónap előtti körülményre alapít vádat.

Rakovszky: Az a baj, hogy öt hónapos.

Perczel: Felolvassa Szalavszky jelentését, melyet a főispán a cikk megjelenése után hozzá irt. Egytől-egyig vakmerő hazugságnak mondja annak tartalmát. De ő (a miniszter) maga is meggyőződött azok alaptalanságáról. Hogy Szalavszky miért nem indította sajtópert? Hát hol van az megírva, hogy minden közleményért sajtópert kell indítani? Hisz ahhoz sok pénz kell.

Rakovszky: Megfizetné azt a kormány!

Perczel: Szalavszky neki tulajdonított dolgok után háromszor választották meg alispánná, majd államtitkár lett, most 3 megye főispánja. Széplőtlen becsületű ember, nincs szüksége a sajtóperre. (Helyeslés jobbról). Rakovszky a főispánokat spiczkliknek nevezte. Ez nagyfokú izlés-botlás. A főispán nem áll ugyan fegyelmi alatt, de nagyobbba fegyelminél az, hogy ha elveszti a kormány bizalmát, elveszti állását. (Derűtlenség). Rakovszky hasonlatára felelhetne a római seratusból egy más hasonlattal, de nem teszi.

Rakovszky: Quo usque tandem abutere Catilina patientia nostra? Hát a meddig bírom. Kérem a zárt ülést megtartását elrendelni.

Elnök: A zárt ülést elrendelem. Felkérem a karzati közönséget és a gyorsírókat, teremőröket, hogy távozzanak.

A zárt ülés.

Láng Lajos bejelenti, hogy több tag zárt ülést kéri, melyet a Ház szabályok értelmében elrendel s Rakovszkynak adja át a szót.

Rakovszky István hosszasan kezdi tárgyalni a Szalavszky ügyet, a hol nem csupán magán ember, hanem köztisztviselő becsületéről van szó. Szalavszky közpályája 1877 óta a visszaélések, büntettek egész sorozata. Akárhányszor vetették azt szemére, nem tett lépéseket, hogy magát tisztázza. Ilyen körülmények között ideje volna már tudni Magyarországon szükséges-e még a köztisztviselői becsület, vagy nem. Károlyi István grófnak egy itt elmondott beszédében igaza volt, mikor konstataulta, hogy itt kétféle becsület van ez Szalavszky érdemei, a melyekért magán és közéleti viselkedése előtt szemet hunynak, az hogy ő kormánypárti képviselőket liferál. Ő igen is fogadalmat tett, hogy megbosszulja azt a mit Stomfán tapasztalt a választásoknál. Kétszer volt a stomfai választásoknál jelen, egyszer a Pulszky választásánál, mint katoná, a mikor ő vezette a huszárságot attakra, de ennél még sokkal

megdöbbentőbb kép tárul elé a közelebbi választásnál a mikor tanuja volt, hogy a szomjas választóknak szállított vizes dézsákat, hogy rugták fel a hatalom csendőreit. Ott van a Liszi-affér, ott az Affendákisz in der Politik ez cikk, a melyekért nem volt bátorsága Szalavszkynak a törvényes megtorlás terére lépni. Ez a kérdés pedig nem pártkérdés, tudni kell végre valahára, hogy kik és mely szolgálatokért tartják Szalavszkyt. Nem hiszi, hogy volna azon pártnak egy tagja, a ki magán hagyná száradni az olyan vádak, a milyeneket nyilvánosan szórtak Szalavszky ellen. Ez nem rágalmazás.

(Közbeszóllás: De igen!)

Rakovszky: Ki volt az?

Molnár Béla (főlemelkedik.)

Rakovszky: Jól van. Ismétlem, tudni kell valahára, vajjon abban a pártban becsületes embernek tartják-e Szalavszkyt? Azonosítja-e a kormány magát vele?

Perczel Dezső miniszter kijelenti, hogy ebben a Házban becsület torsiroszról nem lehet szó, itt nincsenek kategóriák, becsületeség tekintetében csak abszolút és egyetlen egy becsületes létezik. A kormány abban a nézetben van, hogy senki sem kényszeríthető, hogy minden hírlapi közleményért sajtópereket indítson. Egyébiránt tévedésben van Rakovszky e vádjával is, mert Szalavszky az »Affendákisz in der Politik« című cikkért igenis megindította a sajtópert. A kormány mindenképpen szolidensnek érzi magát Szalavszkyval.

Visontay Soma csak annak megjegyzésére szorítkozik, hogy az »Affendákisz in der Politik« című cikk miatt Szalavszky által indított sajtópernek a kir. kuria ép azért nem adott helyet, mert a főügyész által indított perben hiányzott Szalavszkynak mint magánfél meghatalmazása. Így tehát itt nem is kerülhetett sor s ennek maga Szalavszky volt az oka — bizonyításra.

A szabadelpvűpárt gyámja.

Gajáry Ödön védelmébe veszi Szalavszkyt és éles hangon kritizálja Rakovszky eljárását, a ki maga bevallja, hogy a bosszu indoka vezette felszólalásában s elég óvatos volt e célra zárt ülést kérni, hogy ne keljen nyilvános ülésben pertraktálnia az ügyet.

Mire bejött, Asztalos erőt vett érzéseim s összeszedte magát, de a leány egy utolsó sóhajjal vissza hanyatlott, nem volt többé.

* * *

Asztalos Imre és Veres Gyula nagyon szegény szülék gyermekei voltak. Egymás társaságában nőttek fel, együtt játszottak mint kis gyermekek, együtt jártak iskolába is később.

Szülök iparosok lévén, gyermekeiket is azokká akarták nevelni, de a tanító, meg a tisztelendő ur rábeszélésére és támogatása mellett tudományos pályára adták őket. Asztalos és Veres uramék komák lévén, hát jó barátságban éltek, együtt legénykedtek s ezt a jó barátságot, jó egyetértést gyermekeiknek is meghagyták. A két fiu egykoru s bár igen elentétes természetű volt, azért igen jól összefértek, nagyon szerették egymást s ha kellett egymásért bármi áldozatra képesek voltak. A gimnázium alsó osztályait szülő földjükön végezték igen jó eredménnyel, bár Gyula tanárainak sok gondot okozott rakoncátlan természeté miatt. Önféjű, vad természetű fiu volt ő, senkitől intést vagy tanácsot el nem fogadott, ezenkívül heves, indulatos a legnagyobb mértékben, ez gyakran vonhatott volna végzetes következményeket maga után ha Imre, ki szelid természetű, jó indulata s nagy befolyásával — közbe nem lép. Ha Imre a lelkére beszélt, ha hibáit szemére veti s ha ilyenkor heves jelenetek folytak is közöttük, Imre mindig győzelmesen

került ki a harcából, mert Gyula rendszeren a nyakába borult barátjának mondván: Igazad van, szidj a mint csak tudsz, megérdemlem.

A fiuk a mint nőttek, barátságuk is szorosabbá lett. Gyula végtelenül szerette Imrét, nagy hálával gondolt okos, higgadt közbelépésére, melylyel oly gyakran kimenté őt kellemtelen helyzetéből, hova önféjűsége s hevesége sodorták. Imre bár gyakran kárhoztatá barátját rossz eljárásáért, heves meggondolatlan viselkedéséért, még is szerette őt, tudta, hogy a durva s kevéssé megnyerő külső alatt arany szív lakozik.

Az egyetemre jutna mindkettő az orvosi fakultást választá, de Imre csakhamar belátta, hogy nem neki való pálya, az első bonczolásnál ájulva vitték ki a teremből. Átment azért a jogi szakra. Itt csakugyan boldogult is természetes hajlamai őt jobban képesíték e pályára.

Szegény fiuk lévén tanításból tarták fenn magukat. Gyula rossz természete miatt csak nehezen boldogulhatott e tekintetben, de Imre kedves, szerény modora mindenkit megnyert. Kív hozzá csak ugy özőnlöttek a tanítványok, Gyula alig kapott egyet-egyét. Imre azonban nem hagyta el barátját, segíté, gyámoltá őt minden tekintetben s minden időben.

Az ifjakigen szépen haladtak tanulmányaikban. Imrét tanárai mint társai is nagyon szerették, gyors felfogása, ékesszólásáért, azok szép jövőt jósoltak neki; emezek előtt tekintély volt, kinek szava döntött a legtöbb eset-

ben. Gyulát társai nem szerették s csak Imre kedvéért tűrték. Tanárai azonban nagyon sokra becsülték a jeles téhetségű ifjút, ki valóságos rajongással csüggött hivatásán. A beteggel szemben látva őt avagy e magán életben, alig ismert volna reá az ember, amott gyöngéd, finom, türelmes; emitt heves, türelmetlen durva. Mint collega tekintély vala előttük, a magán életben azonban nem szenvedhették. Gyula megérezte azt, hogy társai nem szeretik, mint rendszeren megérezzük, ha valaki vonzódik hozzánk, vagy ellenszenvvel viselkedik irántunk. Vissza húzódt tehát tőlük, s csak kivételesen jeleut meg köztük, szorgalmasan tanult, egészen szakmájának, hivatásának szentelte magát. Imre volt egyetlen barátja, s mert csupán egyedül az ő társaságára vala utalva, csak annál jobban szerette, csak annál jobban ragaszkodott hozzá.

— Gyula — szölt egyszer Imre — egy igen kedves családdal ismerkedtem meg a héten egyik tanítványomnál. Két igen szép leány van a háznál, meghívtak farsangra magukhoz. Szeretnének mulatni, de mivel csak most költöztek a fővárosba, kevés fiatal embert ismernek. Egy házi bált akarnak adni, ez lenne első debütjük. Akkor fogadnak először; kértek hát engem, hoznék magammal néhány barátomat, kiket ők időnként szívesen látnának maguknál. Jer el velem, meglásd nagyon jól fogod magad ott érezni, kedves, derék embereknek látszanak kikenél felvidul az ember.

— Nem megyek — mondá Gyula — tudod

E szavakra dühösen pattant föl Rakovszky s kijelentette, hogy most már maga sem kívánja a zárt ülést, de most már minden alkalmat megfog ragadni, hogy nyílt ülésen szóba hozza a Szalavszky ellen felhozott vádakat. Ő nem szorul Gajáry Ödön védelmére Bokros, Pulszky, Szalavszky, akik mindannyian Gajáry védőszárnyai alá menekültek, végre is tudni kell, hogy szolidaritást vállal ez a párt Szalavszkyval, vagy pedig tőr a maga soraiban olyanokat, a kik ellen *társadalmi és tisztességi szempontból* jogosan emelhető kifogás.

Itt a szónokot, ki fölhevülésében egész az első padokig jött előre, óriási zaj szakítja félbe. *Pulszky* Gusztáv erősen hadondász és veri a padot. *Láng* Lajos végül a zárt ülést, melyet Rakovszky ugyanis visszavont berekeszti.

A vita folytatása.

Rövid szünet után *Láng* Lajos újból megnyitja a nyilvános ülést.

Feltette a kérdést szavazásra a főispáni tétel felett. A kormánypárt még nem volt a teremben, s a többség bizonytalan volt.

— Tessék megszámolni! — kiáltja *Bolgár* Ferencz, de akorra már bejöttek a szabadelvűek s elmaradt a próba.

Az

anyakönyvi tételnél

Rakovszky István kért szót s hangsúlyozván a kormány és egyházpolitikája iránt való bizalmatlanságát. Szalavszky ügyére tér át.

Elnök: Ez talán még se függ össze az anyakönyvi kiadásokkal.

— Mi-ért? kiáltja elnyujtva *Justh* Gyula.

— Bizalmatlanságból nem szavazzuk meg.

Az elnök csenget. A zaj nő.

— Kérem, ez nem bizalmi kérdés.

— Kinek mi köze hozzá, hogy mi bizalmatlanságból szavazzuk-e meg vagy nem? — kiáltja *Buzáth*.

— Ne terrorizáljon! — kiáltja *Justh* Gyula.

— *Rakovszky*: Tisztelem az elnök jogát, de meg nem engedem, hogy szólásszabadságomban kerlatozzon.

Szőcs Pál: Ki bántotta?

Rakovszky: Nem fognak czélt érní, mert látom, hogy félnek.

Szőcs Pál: Ki fél?

Justh Gyula: Bokrosot is így takargatták!

Rakovszky: Felolvassa az ujságokból, hogy Szalavszkyt büntetlenül mocskosnak, beestelennek, alávalónak nevezték. Többet nem olvas

fell! Azt az intézményt, melynek élén ilyen emberek állnak, elítéli s költségeit nem szavazza meg.

Major Ferencz és *Pader* Rezső az anyakönyvi tétel törlesztését kívánják.

Polónyi és *Sima* most egyszerre álltak fel. Egy kis csete-paté után *Polónyi* kapta meg a szót.

Polónyi Géza, miután tegnap a belügyminiszter reá hivatkozott, kijelenti, az ő tavalyi beszéde csak arra vonatkozik, hogy egy Szalavszky ellen tett följelentés ügyében a följelentőket hamis tanúzás miatt jogerősen, vád alá helyezték s csak az illetők könyörgésére állt el a főispán attól, hogy megbüntessék őket. Eddig terjed az ő tanuskodása. Ami a többi Szalavszky-féle dolgot illeti, arról ő nem tud s abba bele nem avatkozik.

Sima Ferencz után *Perczel* miniszter mondott néhány szót s aztán a tételt megszavazták.

A színművészeti tételnél

Major Ferencz és *Perczel* Dezső felszólalásai után a tételt megszavazták.

Interpellációk.

Következtek az interpellációk:

Meltz interpellál, hogy a nagyszabasi segevári vasut hivatalnokait főnökeik nevük megmagyarosítására szólították fel.

Kiss Áron az ismeretes bagaméri zendülés következtében oda rendelt katonaság eltávolítását, *Balogh* Imrét átszuró csendőr megbüntetését kéri a belügyminisztertől. Követeli még *Perczeltől*, hogy a jegyző ellen fegyelmi vizsgálatot indítson. Az igazságügyminiszter pedig kéri a vizsgálati fogságban lévők szabadon bocsátását.

Tisza Lajos gróf temetése.

— (Saját tudósítónktól.) —

Szokatlan nagy pompával, óriási részvét mellett és beláthatatlan, nagy számú gyászoló közönség jelenlétében helyezték tegnap délelőtt örök nyugalomra *Tisza* Lajos grófot, a geszti családi sírboltba.

Nem csupán az előkelőségek és a jelen volt uri elem tette oly fényessé ezt a temetést, de főképpen az a rengeteg tömeg, amely a messze környék népéből telt ki, — a kik a szeretet és ragaszkodás utolsó adóját jöttek leróni ennek a földesuri család nagy halottjának.

*

A fényes temetésről tudósítónk a következőkben számol be.

Geszt, január 29.

Már a kora reggeli órákban nagy sürgős forgás és készülődés volt a *Tisza*-család geszti kastélyában, de nemkülönben egész Geszt környékén.

Nagy számban érkeztek a vidék notabilitásai fényes fogataikon, de nagy számmal az ekhós szekerek is.

Mind, de mind Gesztre sietett.

Minden kocsin gyászoló trokon, barát, ismerős s mind olyan jött, a ki tisztelte, szerette az elhunytat.

A kastély korántsem birta befogadni a számos érkezettet, kik mindannyian a kastély bejárata előtt csoportosulva, várták a gyászmenetet.

Javarésze a gyászoló közönségnek azonban egyenest *Nagyszalontára* hajtatott, hova már a reggeli órákban megérkezett a koporsót és a gyászkiéretet szállító külön vonat Budapestről.

Háromnegyed tíz óra lehetett, mikor a gyászkocsi Geszt község szélén, a szalontai uton feltűnt.

A pompás szarkofágot színtugy, mint a gyászhintót magát a koszoruk egész áradata borította s a sok színes selyemszallag, mint függöny folyt le a kocsi oldalain és a földet sepete. A kocsi mellett jobbról-balról 3—3 megyei hajdu lépegetett, kivont karddal, díszben. A gyászkocsit két koszorú-kocsi követte. Pompásabbnál-pompásabb koszoruk valóságos erdeje volt ez, átható illatu virágerdő, babérlevelek között.

A két kocsi után a hintók beláthatatlan sokasága következett 150-nél több magánfogat s a szekerek végtelen sora.

A harangozás pillanatra elnémult; a gyászkocsi megállott a kastély előtt.

Mindenki levette a kalapját.

Itt várakoztak a gyászmenetre a notabilitások.

Ezek soraiban ott láttuk:

A kormány részéről *Fejérváry* Géza honvédelmi minisztert;

A képviselőház részéről: Gróf *Teleky* Józsefet, Gróf *Teleky* Tibort, Gróf *Bethlen* Balázst, *Órley* Kálmánt, *Beöthy* Algernon és gróf *Bethlen* Pált;

Küküllő vármegye főispánját, *Sándor* Jánost;

Báró *Radvánszky* koronaórt;

Bihar-vármegye képviselőjében: *Beöthy* László főispánt, *Szunyogh* Péter alispánt, *Papp* János főjegyzőt, *Cziffra* Kálmán aljegyzőt és *Szunyogh* Lóránd, *Markovits* Antal, *Lovassy*

kiállhatatlan természetem van, nem szeretem sem az alakoskodást sem az affektálást, ahova pedig te vezetni akarsz, ott egyebet nem talállok.

— Kérek ne komédiázzál, mit törődöl az ő vagy akárki alakoskodásával, eltöltöttünk egy kellemes estét, s haza jövén megkritizálhatjuk őket s jót nevetelünk. Mert hidd el többet ér egy csepp jókedv, egy banális élcz, egy cseber okoskodásnál.

— Hagyj békén, nem vagyok hangolva a polemizálásra, menj mulass a mint vagy, a meddig tetszik s ne törődjél velem.

— De igenis törődöm veled! Furcsa, há? hogyne törődném az én kis feleségemmel? Mit Hisz' mit mondana szegényke? Panaszkodni ugyan nem panaszkodnék, arra büszke ő kigyelme, de elbusulná magát. Nekem meg azt a szomorú arcot, ránczba szedett homlokot, a nagy semmibe meredt tekintetet látva, lelki furdalásaim lennének. A mint látod hát nem is magadért, de értem kell ezt megtenned. Tőlem meg remélem, csak nem tagadsz meg egy kis szivességet?

— Hát ha épen kívánod — szölt Gyula lemondóan — ha neked szivességet teszek vele hát legyen, elmegyek.

*

Imre ugy okoskodott, hogy a nők társasága igen jó hatással leend barátjára, de csalódott. Őt szívesen látták, szerették, mert kedves, no meg esinos fiu volt, ki tudott a nők nyelvére beszélni, de Gyulától féltek — marczona alakja

nem éppen finom modora, melyet még a nők körében sem tudott levétközni, sajátos fogalmait az egyes dolgokról félelmetes valának.

E közben telt az idő a két barát tanulmányai végére jutott. Mindkettő fényes eredménytelvé le az utolsó vizsgát is, kiléptek az életbe. A tanulásnak persze nem volt vége, az élet iskolája erősen megleckézteté mindkettőjüket.

Imre készen volt tervével. Irodát nyitott s nagy ismeretsége és szép összeköttetései folytán elég szép reményekre jogosítá jövője. Ha pedig — gondolá — már lesz mit aprítani a tejbe. Akkor haza röpitem azt az édes kis madarat, mely az én kis puha, meleg fészkeimék lesz lakója, ki megédesíti örömeimet s megosztja, enyhítendi fájdalmaimat. Azon az estén tisztában volt érzelmeivel, azon a feledhetlen estén érezé mily édes szeretni, de mi százszor édesebb szeretettni.

Ez érzelemből persze nem csinált titkot barátja előtt. Sokat, nagyon sokat beszélt neki a jövőről, melyet a kedves leány oldala mellett oly kimondhatatlan édesnek képzelt. S ez ábrándok teljesülve lettek, mert Imre alig hat hó múlva, miután irodát nyitott, oltárhoz vezette imádottját.

Gyula sok időt töltött az ifju párnál, kiknek holdogságát látni jól esett neki, de mit utánozni eszébe sem jutott, bár mennyire biztatta is erre egy fiatal férj mint az asszonyka.

Már utolsó vizsgáját is letette s tanára

marasztalására az egyetemen maradt segédorvosnak. Itt bár szerény jövedelemmel kellett megélnie, szívesen lemondott az újabb jövedelemlről, mit a magánpraxis hozhatott volna, azon reményben, hogy tanára mellett maradna majdan carriért csinál. Tanult szorgalmasan és fáradatlanul, nagy hatalmas akart lenni, hogy azok kik most rossz modoráért elfordultak tőle, egykor alázatosan hajoljanak meg előtte, bámulják, kegyeit keressék. Így akarta magát megbosszulni, azon ellenszenvért, melylyel mindenütt találkozott.

Hanem egyszerre hatalmas változáson ment keresztül, szíve mely ezelőtt nem adott életjelt magáról, melyet kemény jégkéreg burkolt, egyszerre megszólalt, az azt borító jégkéreg olvadni kezdett. A kórházba ugyanis a melyben ő mint segédorvos működött, egy szegény leányt hoztak, ki esés következtében láb-törést szenvedett. A leányt Gyula tanára kezelte, s igen érdekes eset lévén, nagy buzgalmat fejtett ki körülötte. Egyszer azonban a tanárnak hosszabb időre el kellett utaznia, a betegek nagy részét egy barátjára, a leányt azonban Gyulára bízta. A fiatal orvos végtelenül boldog volt a kiténtetés által s kétszeres buzgalmat fejtett ki körülötte.

A leány igen eredeti gondolkozásu kedves egyéniség volt, bár nem a legszebb külsevel bírt. Szegény szülőktől való, dinnye árusné volt az anyja — kik nem részesítették a legjobb nevelésben. Varrásból élt, s szerény jövedelméből övét is segítette. Szép lelke nagyon

Ferencz, Szabó József, Markovits Károly, Baranovits Ferencz, Szikszay János, Márton István, Czeglédy Imre, Lakatos János, megyebizottsági tagokat, valamint Nagy Márton, és Beöthy Pál főszolgabírákat, Fráter Imre, kórházi főorvost és Bologh Elek nagyszalontai orvost;

Nagyvárad városa részéről: dr. Bulyovszky József polgármestert, Halky Endrét (ugy is mint a nagyvárad szabadelvűpárt elnökét), Ragány János főszámvévőt és Hoványi Gézát;

Szeged városa képviselőjében: dr. Lázár Györgyöt helyettes polgármestert és Reiner rendőr főkapitányt;

S végül Nagy-Szalonta előljáróságát, teljes számban.

És megszámlálhatatlan sokaságban a sok ismerőst és rokont Geszt és Szalonta aprajánagyját és Szeged vidékéről sokat, nagyon sokat.

A családi kastély előtt tartott rövid pihenő után megindult ez immár számban teljes gyászmenet fonytonos harangozás között a Geszti temetőből kihajósított részen nem rég épült családi mauzeum felé, melybe már előbb átvitték a régebben elhunyt őseket.

A kastély előtt azért nem volt semmiféle gyászszertartás, mert ez már Budapesten, a vasuti állomásra való szállítás előtt, a halottas házban megtörtént.

Midőn az impozáns gyászmenet a mauzeum elő ért, kezdetét vett a végső gyászszertartás, a bucsuztató.

Az érc szarkofágot leemelték a gyászkoszról, elhelyezték a kripta lejárója előtt. — a jelen voltak óriási tömege pedig körül állta azt.

Őt református lelkész szerepelt a szertartásnál.

Közülök elsőnek a geszti tiszteletes, Szabó István lépett a koporsó elé és bucsuztató imát olvasott fel;

utánna Széll Kálmán, a nagyszalontai reformátusoknak szónoklatáról híres esperese emelt szót és gyönyörű beszédben bucsuzott el a halottól; a két lelkész mellett Márk Endre okányi lelkész s másik két lelkész állottak.

Utolsónak Lázár dr. Szeged helyettes polgármestere beszélt. A város nevében intézte bucsuzavait a halotthoz, a nagy halotthoz, a kibén Szeged városa legnagyobb képviselőjét, hallhatatlan érdemű egykori kormánybiztosát és érdekei legbuzgóbb előharcosát siratja. Az az őszinte szeretet, a melylyel iránta Szeged mindig viseltetett, mégsem válik tárgyaltanná; átviszik azt az egész Tisza-családra, mert hiszen annak egyik tagját siratják ők is, a csa-

lád is, a kit soha nem pótolható veszteség sujtott,

A nagy meghatottságot előidézett lendületes bucsu-beszéd után vállakra vették a családtagok a koporsót és levitték, hogy örök nyugalomra helyezték az ősek porladozó hamvai mellé.

A fél tizenkét órakor véget ért gyász után a jelen voltak javarésze távozott.

A család és a Budapestről jött gyászolók a Nagyszalontán várakozó különvonaton még a déli óráiban visszautaztak a fővárosba.

A sár- és kavics-panama.

— Deák József útmester a börtönben. —

Szerte a városban olyan hírek keringtek utóbbi időben, hogy a Nagyvárad városa kárára elkövetett nagymérvű lopás és csalás ügye a sár- és kavics szállítás körül, szépen elalszik.

Ennek oka az volt, mert a közönség, nagyon természetesen, nem értesült a Vizsgálóbíró munkájáról, a vizsgálat adataiból pedig, éppen az ügy érdekében, nyilvánosságra alig került valami.

A dolog azonban korántsem így van. A nagy csalás részleteinek kiderítése óriási dolgot adott Ember Géza vizsgálóbírónak. Az sem volt könnyű dolog, hogy egyesek tagadásával szemben az igazság fonalát kibogozza.

A vizsgálat, mint jó forrásból értesülünk, — igen terhelő adatokat derített ki s annak idején, ha a vádindítvány köz tudomásra jön, nagy meglepetéseket fog város szerte okozni. Olyan egyének is kompromittálva vannak a vizsgálat által, akik eddig távol állottak az egész ügytől.

Az új vizsgálat.

Dr. Perjessy Mihály a vádindítványra vonatkozólag előterjesztést tett Fongrác

Jenő debreczeni főügyésznek, egy idejűleg az ügyész pótlás iránti indítványt tett.

A főügyész a pótlást elrendelte s ennek során valószínűleg még több fontos dolog nyer megvilágítást.

A vizsgálat pótlását már meg is kezdték, még pedig tegnap s hogy annak eredménye a bűnösökre nézve nem a legrózsásabb lehet, mutatja a tegnapi eredmény.

Tegnap délelőtt váratlanul megidéztek a vizsgálóbíró elé Busch Dávid főmérnököt (ki előzetesen egy beadványban tiltakozott az ellen, hogy terheltként idézzék meg, Beszedits János nyug. mérnököt és Deák József felfüggesztett útmestert, a kik mind hárman terheltek, azonkívül tanuként beidézték többeket, köztük Komlóssy József tb. főjegyzőt és Papp János szekerest.

Deák útmester a börtönben.

A kihallgatás majdnem délig tartott. A kihallgatás adatai természetesen még nem valók a nyilvánosság elé, az eredmény azonban az lett, hogy a vizsgálóbíró Deák József útmestert letartóztatta s vizsgálati fogságba helyezte.

Deák József ellen a megvesztegetés, hűtlen kezelés és csalás büntette miatt emel az ügyészség vádat.

Most tehát már két ember ül a piszkos üzelmekért vizsgálati fogságban. Ha azonban a vizsgálat során felmerült s az ügyészség által is beigazoltnak vélt körülmények a végtárgyaláson is beigazolást nyernek, még többen jutnak a kir. ügyészség gondjai alá.

Az ügy korántsem alszik, de éppen a legjobb uton van arra, hogy aki bűnös, elvegye büntetését.

Teljesíthetőnek nem tartja . . .

Ki nem tartja? és mit nem tart teljesíthetőnek?

Az ipar iskolai bizottság nem tartja teljesíthetőnek a hitoktatók kérelmét.

Miből áll ez a kérelem?

A hitoktatók az iparos iskolai tanítás megkezdése előtt össze gyűltek minden felekezetből, a Körözs-parti fiu iskolában, hogy helyzetük javításáról tanácskozzanak.

Először statisztikát csináltak és kitűnt, hogy a megjelentek, mindnyájan 12—16 órát adnak hetenkint ingyen a községi iskolákban, mindeniknek 200—300 gyermekkel kell foglalkozni a város szétszórt különböző partjain, sőt vasárnap is mikor a papnak legtöbb dolga van, órát kell adnia az ipar iskolában, ha egyenesen a szószékről jött is le.

A hitoktatók, kik ezenkívül mind káplánok is, fiatal emberek s így nem csoda ha ideálisták. Az a naiv gondolatuk támadt, hogy tán, ha »zörgettnek megnyitatták.« Munkájukat mérlegelve úgy állapodtak meg, hogy jól van náluk. A többi hitoktatást végezzük ingyen, de a legterheesebbért kérjünk 50 forintot o. é. egy esztendőre, mint egyéb tanítók kapnak évi egy óráért. Ez a honorárium egyszersmind

fogékony volt minden iránt, a mi szép és nemes, azért önszorgalomból, sok mindent elcsajátított olyant, ami hasonló sorsuak között ritkaság vala.

Gyula sokat foglalkozván vele, csakhamar érezni kezdé az isteni szikrát, melynek létezésében soha sem hitt s melyet érezni soha sem remélt. Megszerette a lányt már csak azért is, mert különös gondolkozása új volt előtte, fogékony szép lelke meg lepte őt. Érzelmek a leánynál viszonzásra találtak, s ő boldognak érzé magát, bár bizonyos balsejtelemtől soha sem tudott szabadulni.

Imre boldog férj s szorgalma, ügyessége, no meg családi összeköttetései által csakhamar keresett ügyvédé lett, így tehát többszörös elfoglaltsága nem engedett időt barátja lelki állapotának behatóbb vizsgálására.

Az ő jelenlegi lelkiállapotát pedig igen üdvös lett volna megfigyelni, mivel így ideje korán észre tértve őt, elejét vehették volna a későbbi katasztrófának, de midőn ő maga tudatára ébredt a dolgoknak, akkor már késő volt. A beteg leány az ifju gondos, ügyes kezelésre által lábadozni kezdett, s Gyula kétszeresen boldog vala, mivel nemcsak hazatért tanára teljes megelégedését nyerte ki, hanem élvezte azon mindennél boldogtöbb érzést, mit a szeretett lény megmentése fölött az »ember« érzett.

A beteg ki került a kórházból, s Gyula azon szándékát, hogy neijévé teszi közölte mind barátja, mind tanára és szüleivel. Ezeknél az ifju szándéka óriási riadalmat okozott. Mindenik a maga szempontjából tekintván a há-

zasságot, a leghatározottabban állást foglaltak ellene

A szülők tudva, hogy milyen nagy befolyással bír fiukra Imre, felszólították őt, érvenyesítse minden befolyását s tórtse el szándékától, kövessen el mindent terve kivételének megakadályozására. Imre megígérte ezt mind a szülőknek, mind a tanárnak és szüvének is állt, mert Gyula néhány hét mulva szakított a leánnyal.

A szakítást a leány nagyon a szívére vette, s egy szép napon megmérgezte magát. Ez az eset aztán mindkettőjüket szerencsétlenné tette. Imre lelkére ölmékként nehezedett a meghalt leány átka, a jelenet, melyet a dinnye áruszó szobájában átélt legboldogabb pillanatát is megzavarta. Nem talált semmiben sem örömet, az a pár szó mi a meghalt ajkáról elhangzott folyton a fülébe csengett. Gyula pedig vizagszalhatlan volt. Kárhóztató barátját, ki beavatkozásával e katasztrófát előidézte. A barát, ki szeretete, gyöngédsége által oly sokszor menté őt ki a legkellemetlenebb helyzetéből, ki óvta őt, gyámolította, míg kisebb volt; tanácsosal szolgált, anyagi mint erkölcsi támogatásban részesíté, mikor nagy lett, ki képes vala a legnagyobb áldozatokra is az ő jó voltáért, annak a barátnak okozta szerencsétlenségét akkor, midőn javát előmozdítani akará épen.

Egymás iránti viszonyuk persze meglazult, nem szívesen találkoztak, az utóbbi napok eseményeinek felidézése nem lehetett kellemes egyikre sem, de elegendő vala arra, hogy a régi kedves emlékeket elhomályosítsa.

némely szegényebb hitközségnek is lehetővé teszi, hogy hitoktatót küldhessen és az iparos tanoncok hitoktatása így teljesen rendezve lesz.

Megjött rá az ipariskolai bizottságtól a bámulatos válasz.

»A bizottság a kérelmet teljesíthetőnek nem tartja, mivel az elemi iskolában teljesített hitoktatásért sem kapnak díjazást. Különben is ha minden felekezet lelkésze minden osztályt akarna hitoktatásban részesíteni, nem volna elég helyiség.«

Ez meg van mondva. Másutt sem kaptok, minek kapnátok tőlünk?

A dolog pedig így áll: 1896-ra kiutalványoztatott 17,740 frt 08 kr az ipariskola céljaira, ugyan e célra a költségvetés felvett 19,285 frtot, tehát a múlt évben e czímen maradt felesleg 1538 frt 92 kr. Tehát bőven lett volna honnan utalványozni. De hát ezt hagyjuk; kérelem volt, nem teljesítették.

Az indoklás második részénél azonban méltán csodálkozunk, hogy ott a bizottságban tanítók, tanárok stb. is ültek és hallgattak, miként a sir. Hát az indoklás, hogyha megadjuk az 50 frtot, akkor minden felekezet tart hitoktatást, az pedig baj volna, mert nincs rá tanterem.

Mit szól ehhez a miniszter, hiszen az ipariskolai bizottság, vagy legalább az ipariskolai igazgató tudja talán, hogy amennyiben a felekezetek vallás oktatásáról gondoskodnak, ebben nem akadályozhatók, sőt kezükre jární tartoznak.

A katolikusoknak ezen kívül még egyéb joguk is van, nem pusztán kérni.

Törvény ugyanis, hogyha egy felekezet önmaga tart fenn iskolát, úgy nem tartozik fizetni az 5%-ot a községi pénztárba iskolai adó czímen. Mi katolikusok prezentbe fizettjük itt Váradon. Jogunk van vissza követelni, jogunk van tovább nem fizetni. De ha fizetünk joggal elvárhatjuk, hogy abból a város kellő számu katolikus hitoktatót tartson saját iskolái számára.

Es ez lesz a helyes és végleges megoldás.

UJDONSÁGOK.

TÁJÉKOZTATÓ.

A vasárnapi népszerű felolvasások tárgysorozata január hó második felében:

1898. jan. 30. Vasárnapi népszerű felolvasás. Tartja dr. Türr Lajos »Magyarország és Ausztria közjogi viszonyai, dualizmus.«

Január 30. A Szigligeti-társaság felolvasó ülése.

Január 30. A katolikus kör közgyűlése d. e. fél 11 órakor.

Január 30. A szalárd-vidéki takarékpénztár közgyűlése d. u. 7 órakor.

Január 30. Az érmihályfalvai kereskedelmi bank közgyűlése d. e. 8 órakor.

Február 1. Városi bál a Sasban.

Február 2. A nagyvárad-i Zenekedvelő egyesület matinéja.

Február 2. A polgári takarékpénztár közgyűlése de. e. 11 órakor.

Február 3. A városi közigazgatási bizottság ülése d. u. 3 órakor.

Február 5. A bihari nemzeti kaszinó táncestélye.

Február 5. A »Kereskedelmi Csarnok« estélye.

Február 6. Potásy János felolvasása: »Vegyteni ünnevények. — A vegyi átváltozások külső feltevéiről.«

Február 6. Az ev. ref. egyház bálja.

Február 6. A tenkei takarékpénztár közgyűlése d. u. 3 órakor.

Február 6. A Léderer és Kálmán gyár r. t. közgyűlése d. u. 3 órakor.

Február 6. A széplaki takarékpénztár közgyűlése p. 10 órakor.

Február 7. Megyei közigazgatási bizottsági ülés d. e. 10 órakor.

Február 8. 9. Jegyző szigorlat.

Február 10. Városi közgyűlés d. u. 3 órakor.

Február 12. Kereskedelmi Csarnok estély.

Február 12. Az izr. nőegylet hangverseny estélye a »Fekete Sas«-ban.

Február 13. Dr. Szombathy István felolvasása: »Shakespeare szomorújátékai.«

Február 13. A biharmegyei kereskedelmi, ipar- és termény-hitelbank évi rendes közgyűlése, d. e. 9 órakor.

Február 13. A 48-as Népkör táncestélye a Zöldfában Február 19. Tiszti estély.

Február 20. A mezőtelegd vidéki takarékpénztár közgyűlése d. u. 3 órakor.

Február 20. Dr. Edelman Menyhért felolvasása: »Az alkoholizmus orvosi közegészségügyi és nemzetgazdasági szempontból.«

Február 27. Dr. Szombathy István felolvasása: »A népdalok s gondolatviláguk.«

A debreczeni róm. kath. főgymnázium.

A pénteki közgyűlésben szövegezte meg végleg Debreczen városa, az általa ajánlott 100,000 forintnyi adománynak alapító levelét.

A közgyűlésben elfogadott szöveg szerint a vitás pont így hangzik: »A létesítendő főgymnázium ügyeinek (kihagyatott, *tan és gazdasági*) vezetésében a város közönsége, ama hatás körben, mely a főgymnáziumi bizottság részére a törvény keretében biztosítatik, befolyást kíván gyakorolni. Kiköti, miszerint jogosítva lesz a képviselő testület kebeléből a hozzájárulás arányában kiküldötteket rendelni.« stb.

Es ezzel a vall. és közokt. miniszter leiratának is megfelelt a közgyűlés.

Most tehát már mi sem áll útjában a debreczeni róm. kath. algymnáziumnak főgymnáziumá fejlesztésének és így egy régi, végtelemül érzett hiány pótolatott ki.

Mély köszönet illeti a fejedelmi adakozókat: a püspökséget, a várost és a prépostságot.

* **A kath. kör. közgyűlése.** Nagyvárad legifjabb, de már is előkelő nevet kivívott társas-egylete: a nagyvárad-i kath. kör ma, vasárnap délelőtt fél 11 órakor tartja rendes évi közgyűlését. Ez alkalommal tisztújítás is lesz. A közgyűlésre ez uton is felhívjuk a tagok figyelmét.

* **A pápa mint sakkjátészó.** A Magyar Sakk-Ujság legújabb száma írja a következőket: Kevesen tudják, hogy XIII. Leo pápa kitűnő sakkjátékos. Ő Szentsége nagy érdeklődéssel kíséri a sakkversenyek lefolyását és még most is leül egy-egy játszámra egy öreg szerzetessel, a kinek szellemes játékmódorát nagyon kedveit. A sakkjóság egyuttal ő Szentségétől egy játszámát is közöl, a melynek bámulatos kombinációi becsületére válnának egy sakk-mesternek is.

* **Uj járásbíró.** Király ő Felsege Balogh József nagyvárad-városi járásbírósi albirót berettyó-ujfalui járásbíróvá nevezte ki.

* **Athelyezések.** Kiss András berettyó-ujfalui járásbíró törvényszéki bíró minőségben a nagyvárad-i kir. törvényszékhez. A szaly Sándor tenkei kir. járásbírósi albiró pedig a berettyó-ujfalui járásbíróshoz helyeztettek át, saját kérelmökre.

* **A polgármester utja.** Bulovszky József dr. nagyvárad polgármestere a tegnap éjjeli gyorsvonattal Budapestre utazott. Az utazás szoroson hivatalos jellegű, amennyiben a polgármester a belügyminiszternél lépéseket tesz a honvéd huszár laktanya a városi laktanya, a városi színház és főleg a városi villamos vasut ügyének sürgös elintézése tárgyában. A villamos vasuti tárgyalásokra vonatkozó össze hivatalos iratokat különben már tegnap délelőtt postára adták, úgy, hogy azok egy időben érkeznek meg a fővárosba a polgármesterrel együtt. Van különben még más több apróbb és jóváhagyás végett ugyancsak a belügyminiszterhez felterjesztett ügy is a mely szintén szóba kerül a mai nap folyamán ott fenn.

* **Vasárnapi népszerű felolvasások.** A város több előkelő vezérférfiának közreműködésével a téli hónapokban (kísérletekkel és bemutatásokkal egybekötött) népszerű előadások rendeztetnek az irodalom, történet, alkot-

mánytan köréből társadalmi és politikai kérdésekről. Ezen előadások feladata tudományos színvonalon álló előadások által az általános műveltséget előmozdítani. Az előadások díjmentesek s a községi polgári iskola helyiségeiben tartatnak. A fontos kulturális ügy érdeméhez képest ezen előadásokra az érdeklődő közönséget a rendezőség meghívjuk, Ma, vasárnap délelőtt 10—12 óra közt Dr. Türr Lajos »Magyarország és Ausztria közjogi viszonyai Dualizmus« — czímen fog felolvasni.

* A gazdasági ügyek ideiglenes vezetője.

Papp János gazdasági tanácsnok néhány nap óta súlyos beteg. Régebbi baja, a mellhártya gyulladás ismét ágyhoz szegezte őt. A gazdasági ügyosztály vezetésével — a tanácsnok betegsége tartamára — Szűcs Dezső II. aljegyzőt bízta meg a polgármester.

* **Egy előkelő zseni halála.** Ismét egy derék öreg ur halt el abból a gárdából, a mely igazi typusa a zseniknek, s a kik a szabadságharcban ott küzdöttek a hazáért. Balogh Boldizsár földbirtokos, megyebizottsági tag, 48-as honvéd pénteken éjjel elhunyt. Halálát kiterjedt előkelő család gyászolja. Temetése vasárnap délelőtt lesz s innét elszállítják Pusztaszent-Kozmára, a családi sírboltba. A család által kiadott gyászjelentés a következő:

Balogh Boldizsárné, született krasznamihályfalvai és szilágysomlói Marossy Josefa, Elemér és Tihámér fiaival, valamint menyével: Balogh Elemérné, szül. kislódi Hollán Zsófiával. Testvérei: özv. Cenkei Lenkey Pálné, szül. Balogh Emilia: özv. Okrutai és okrutzki, Okrutzky Antalné szül. Balogh Mária gyermekeivel. Sógornői Marossi Eliz és özv. nagyvárad-i és endrédi Solymossy Bálintné, szül. Marossy Emilia, továbbá számos rokonság fájdalomtól mélyen lesújtott szívvel tudatják, legjobb férjnek, apának, após-nak, testvérnek, sógornak és rokonnak Tályai és Kiskéri Balogh Boldizsár-nak 1848—49. honvédnek Vármegyei törvényhatósági bizottsági tagnak e hó 28-án éjjel 1/2 11 órakor rövid szenvedés után, életének 70., boldog házasságának 33. évében tüdőgyulladásban történt csendes elhunytát. A megboldogult földi részei a Nagykut-utca 132 sz háznál e hó 30-án d. e. 1/2 11 órakor az ev. ref. vallás szertartása szerint tartandó szent ima után fognak Szentkozma-ra szállíttatni és ott f. hó 31-én d. u. 2 órakor a családi sírkerembe örök nyugalomba helyeztetni; mely végtisztességtételre az elhunyt rokoni, barátai és ismerősei tisztelettel meghívotnak. Nagyvárad 1898. január 29. Béke és áldás lebegjen drága porai felett.

* **A jégről.** A koresolya sport kedvelőinek pompás idő kedvez. A Városliget csillogó jégütőkrén naponta a fiatalság sokasága. Különösen a kora délutáni órákban igen előkelő társaság ad találkozt.

A sport-téri koresolya pályán ma délután 3—6 óráig katona-zene fog játszani, este pedig az egész jégpályát fényesen kivilágítják.

* **Fogadd be a házádba a tótot.** . . Ez a régi közmondás teljesedett be a napokban Zuvits Szima nimoedi lakoson. Zuvitshoz egy hideg zimankós este egy idegen ember kopogtatott be és kért éjjelre szállást. A gazda meg-sajnálta az idegent és a kért fekvőhelyet megadta neki, sőt még vacsorát is adott neki, amit az idegen azzal hálált meg, hogy éjjel összepakolt mindent és meg akart vele szökní, azonban a gazda még idejekorán észrevette és megakarta akadályozni a lopást. A gazdának ezen a közbelépésén annyira dühbe jött a barátság-talan idegen, hogy késsel támadta meg Zuvitsot aki azonban megmenekült. A tolvaj ezután kerekelt oldott. Tegnapelőtt végre elfogta a csendőrség a háládatlan embert Dudetta György személyében, akit azután átadtak az ügyészségnek.

* **Agnosált halott.** Megirtuk tegnapi számunkban, hogy Berger Mór szeszkereskedésében egy ismeretlen ember hirtelen rosszul lett és meghalt a boltban. A rendőrség megállapította hogy az elhunyt Nemes Ferencz hegyi lakos volt.

* **Meglopott szikvizgyár.** Az elmúlt éjszakán Reich József udvaráról ismeretlen tettes több szódavíz üveget ellopott. A rendőség eddig a tettest nem tudta elfogni.

Megugrott tolvaj. Szála György fericseli lakosnak egy három éves kecskáját az ajtónak álkulcsesal való felnyitása után ismeretlen tettes ellopta. A csendőrség a nyomozást folytatni fogja.

* **Megszökött katona.** L. u n g Toma nyárlói illetőségű katona nem találta elég élvezetesnek a katona életet és megszökött. A katonaság mindenütt kereste, míg végre is a csendőrség fogta el Nyárlón Szegedi Lajos földműves házában a padlásán, ahova a csendőrök elől elbújt. A csendőrség a gyáva katonát átadta a katonai parancsnokságnak Szegedi ellen pedig a vizsgálat folyik.

* **Tüzesetek a megyében.** Az elmúlt héten a megyében a következő helyeken fordult elő tüzeset: Blága Gábor nagytótfalvi körjegyzőnek a község közepén levő takarmányos kertjében állott 55 szekérből álló 7—800 ft értékű szénáját f. hó 20-án este egy ismeretlen egyén felgyújtotta, minek következtében leégett. A széna biztosítva nem volt. A csendőrség a nyomozást megejtette, de még eddig eredményre nem jutott. **B e n e d e k** Mihály tárkányi lakosnak a szőlőhegyen állott lakháza és pinczéje 400 ft értékben ismeretlen okból leégett. Biztosítva volt a Phoenix biztosító-társaságnál. A csendőrség a nyomozást megkezdte. **P á s k u** Toma kis-belényesi lakos felesége Óána f. hó 24-én reggel, hogy fölöltözködni és megreggelizni láthasson, a kandalló alatt égő tüzet jól megrakta, mitől aztán a padlásán levő füstfogó tüzet fogott s mire az asszony észrevette, az egész padlás lángban állott s a ház minden benne levő holmikkal együtt vagy 180 ft értékben leégett. A gondatlan asszony ellen a bünvádi feljelentést a beléyési járásbíróhoz beadták. — **P r e k u p** Mikul: kávádi lakos háza megégett. A kár mintegy 300 ft. A csendőri nyomozás kiderítette, hogy a tűz gyújtogatásból keletkezett és a tettest is kiderítette Astyilán Mikula személyében, aki a károsnak régi ellensége volt. Astyilát letartóztatták. — **D u s e d e n** Vlagyikán Gligor és Csora Gábor háza megégett. A ház biztosítva nem volt. A nyomozás a tűz okát kideríteni nem tudta. — **C s ő s z** Simon olecai lakos háza a kéményből meggyuladt és leégett. Biztosítva nem volt. A kár 50 ft. A gondatlan tulajdonos ellen a vizsgálatot megindították. — **N y i m o e s d** községben a kovácsműhely a bérlőnek Gazsó Lajosnak gondatlansága következtében leégett. A nyomozás folyik. — **V a l á n y** községben Gerle Mitru háza leégett. A megégett nyomozás kiderítette, hogy a tűz gyújtogatásból keletkezett, azonban a tettest eddig nem sikerült megfogni.

x Uj ügyvédi iroda. Dr. Deési Géza ügyvédi irodát nyitott Bémer-tér, Grunvald-féle házban.

Az idő előhaladása miatt az összes téliárak ugymint alsóruhák, harisnyák, keztyűk, utazó pokróczok rendkívüli leszállított áron kaphatók. RÓTH M, utóda kalap és férfi divat üzletében, ahol kizárólag karlsbadi cipők kaphatók a legújabb báli ingek és nyakkendők nagy választékban megérkeztek.

IRODALOM.

— **A legszenzációsabb regény.** Az utolsó évtizedben megjelent regények között egy sem akadt olyan, amely érdekesség és olvasottság tekintetében csak némileg is megközelítette volna **Savage** Richárd Henry »Hivatalos feleségem« című két kötetes művét. A mód felett izgató s igen ügyesen megírt regény Oroszországban játszódik s a hősnője egy bájos nihilista nő, aki a csár ellen merényletet akar elkövetni, a mi azonban nem sikerült. A kalandok egész sorozata huzódik keresztül a munkán, oly bravuroz változatokkal, hogy az olvasó kíváncsian fut át az érdekes sorokon. Ezt a csodálatos regényt ketten is dramatizál-

ták s ez a két darab a világ összes színházait bejárta. Az egyik drámának, a másik pedig vigjátéknak dolgozta át **Savage** regényét s mind a kettő sikert aratott. Budapesten mind a két darabot bemutatták, a melyek egyike a Vigszínháznak még ma is kassza darabja. **Savage** regénye máskülönbén úgy járt, mint a híres művek szoktak járni. A különböző fordítók ugyanis részben átdolgozták, részben megrövidítették s így a mű a maga egészében és terjedelmében jóformán egy idegen nyelven sem jelent még meg, a mi azért is kár, mert ilyen módon a részletek elvesztek s a közönség alapjában véve csakis a regény vázlatát kapta. Mindezt azért említjük fel, mert most a »Hivatalos feleségem« hü fordításban s minden kihagyás nélkül, magyarul is megjelent. A **Légra** és **Testvérek** bocsátották ki a kiadásukban megjelenő »**Legjobb Könyvek**« című regénytárjukban, amely mindinkább becselebb gyűjteménye lesz az érdekes és figyelemre méltó szépirodalmi dolgozatoknak. Ezáltal az első kötet került a könyvpiacra, hogy mihamar kövesse a második is, a mellyel a magyar olvasó közönség a teljes regényt kapja. A most megjelent első kötet ára — mint a gyűjtemény többi darabjainak is — egy korona. Felemlítjük még, hogy a »**Legjobb Könyvek**« című vállalat újabb kötetei ezek lesznek: **Savage**: »Hivatalos Feleségem« második kötet, továbbá: **Mikszáth**: »Gavallérok« és »Ne okoskodj Pista« 1 kötet, **Cherbulitz**: »Vagyon szerzés után« 3 kötet, **Donnelly**: »Caesar emlékszóbra« 2 kötet. A »**Legjobb Könyvek**« előfizetési díja: postai bérmentes küldés mellett 20 kötetre 20 korona, 10 kötetre 10 korona, 6 kötetre 6 korona. Minden kötet külön is megrendelhető ára egy korona, bérmentes elküldéssel 1 korona 10 fillér. A regény a **Légra** és **Testvérek** könyvkiadóhivatalában (Budapest V. Váci körút 78. szám) rendelhető meg, a hol az eddig megjelent kötetek is kaphatók.

Magyar Gazdák Szemléje. III. évfolyam Január havi füzet. A **Bernát István** szerkesztésében megjelenő folyóirat legújabb füzetéppen most jelent meg, változatos, érdekes tartalommal. Tartalmából megemlíthetjük a szerkesztőnek. »A múltól a jövőnek« című beszámolója kívül különösen **Mezey Gyulának**, a végbálpárti ármentesítő és belvizszabályozó társulat igazgatójának az érsek-újvári gazdaságúlválasott »A szövetkezés előnyei« című előadását, melyben minden áron a gazdák szövetkezését sürgeti. A következő cikk **Mérey Lajos** »Gazdák tömörüljete« című felszólítása. Majd sorban váltakoznak **H. S.**-nek »Idegen buza Fiumében«. Szövetkezetek programja. Uj Magyarország. Földmívelésügyi költségvetés. A fölvidék eladósulása. Mezőgazdasági törvények végrehajtása (Argo) Különlék. Irodalom és Krónika. Szerkesztőség: Budapest Egyetem-utca 2 sz. Előfizetési ár egy évre 6 ft. — Egyes szám 60 kr.

— **A Katholikus Hitvédelmi Folyóirat** X-ik évfolyamának januári füzeté a következő nagy gonddal összeállított tartalommal jelent meg: **A mi bűneinek.** Irta: **Gedeon.** — **Spiritus consilii.** Irta: **Rusztikus.** — **Csodás események Don Bescó életéből.** Irta: **Jedlicska Pál.** — **Jarelsberg Vede bárónó megterése.** Közli: **Fülöpp István.** — **Krónika:** Salus papre! — **Ujví gratulációk.** — **Apunót szt.** Tamás társ. ülése. — **Romlott értelmiség gyöngé nép stb.** — **Protestáns Szemle.** Irodalom. — **Vegyesek.** — **Regény:** **Bolanden K.** A szociál listák. **Katholikus ügyünkét védő folyóirat** előfizetése egész évre 4 ft. **K. H. F.** irat szerk. Pozsony, ferencziek. Kérjünk próbaszámot!

Az Országos Neplap politikai képes hetilap 4-ik száma a következő tartalmasságával ajánlja magát: Egy keresztény atyámfához, Józsi bácsitól. — **Az anabaptista püspök.** — **A legfőbb kérdés.** **Ravardi.** — **A házasság szentsége.** — **Az életből.** — **A lemondás dalaiából.** — **A szivtelen.** — **Beszély.** — **Szörnyű álm.** — **Tanulságos kép.** — **Bürgösd,** humoros kép. — **Az első segély a bajban.** — **Jogismereti apróságok.** — **Hazánk.** — **Országgyűlés.** — **Külföld.** — **Hétről-hétre.** — **A gazda.** — **Hasznos tudnivalók.** — **Irodalom.** — **Képeink.** — **Mulattató.** — **Találós kérdések.** — **Szerkesztői posta.** — **Budapesti piac.** — **Hirdetések.** A ked-

velt népujság egész évre 2 ft. Pozsony, ferencziek tere 1. sz. Kérjünk mutatványszámot és azt elolvasva adják másoknak.

EGYESÜLETEK.

Az orvosok szakulése. A »Biharmegyei orvos-gyógyszerészi- és természettudományi-egylet« folyó évi február hó 1-én délután fél 5 órakor (Uri-utca, Akadémia) szakulást tart, melyre a t. egyleti tagokat ezennel meghívom. Targysorozat: 1. Dr. **Fisch Aron** előadása: **Hypereiditász esete.** 2. Dr. **Baróthy Akos** emlékbeszéde dr. **Rednik József** felett. Kelt Nagyváradon, 1898. január hó 29-én. Dr. **Berkovits Miklós**, egyleti titkár.

ZENE és MŰVESZET.

Zene-matiné. Érdekesnek ígérkező zene matinéra van kilátásunk. Az annyiszor elsíratott zenekedvelő egyesület itt fogja kézzel foghatólag megcáfolni az oly sokat hangoztatott állítást, miszerint nem volna életképes intézmény. — A műsor bár kit is meggyőzhet a felől, hogy nehéz feladatra vállalkozott. Már most ha sikerrel is birkózik meg ezen feladattal, szó nem fér az egyesület életrevalóságához. A kibocsátott meghívó így szól:

A nagyváradai zenekedvelők egyesülete. 1898. február 2-án, szerda d. e. 11 órakor, az egyesület helyiségében (Nagypiac-tér, közs. polgári iskolaépület, II. emelet, 31. sz.) **zene-matiné** zende. Az egyesületi tagok jelen meghívóhoz mellékelt — névre szóló — azok pedig, kik nem tagjai az egyesületnek, a pénztárnál személyenként egy-egy koronáért váltandó belépti jegyekkel vehetnek részt. A matiné kezdete pontban 11 órakor.

Műsor:

1. **Volkman R.**: »**Szerenád**« (F-dur). **Vomácska József** karnagy vezetése alatt előadja az egyesület zenekara: I. hegedűn **Aufricht Vilmos**, **Fényes Endre**, **Hernesirek István**, **Julier Károly**, **Grosz Zsigmond**; II. hegedűn: **Balogh Károly**, **Goldsmid Jenő**, **Kalbács János**, **Kohn Miklós** és **Schönfeld Gyula**; — mély hegedűn: **Pásztor Ferencz** és **Réz Mihály**; — gordonkán: **Bátky Endre** és **Szmazsenka Ernő**; — nagybőgön: **Kalmár** és **Mezey Mihály**.

2. **Gottermann G.**: »**Szerelmi vallomás**«. **Posaune** és **celló duett.** Előadják: **Hernesirek István** poseunen, **Szmazsenka Ernő** cellón. zongorán kíséri: **Bátky Endre**.

3. **Dvorák A.**: »**Bagatellen**« 2. hegedű, celló és harmonium. Előadják: **Hernesirek István** I., **Vomácska József** II-ik hegedűn, **Szmazsenka Ernő** cellón, **Bátky Endre** harmoniumon.

4. **Beethoven L.**: »**Trio**« Előadják: **Vomácska József** klarinetten, **Szmazsenka Ernő** cellón és **Bátky Endre** zongorán.

5. **Kerner J.**: »**Szózat. nyilatvány**«. Előadja az egyesület zenekara. Az I-ső pontnál felsorolt tagokon kívül: **Hranyiczky Károly** fuvalán és **Bátky Endre** harmoniumon.

Előadás alatt a terem ajtaja zárva lesz.

Takács Mihály Nagyváradon. Hirt adtunk már arról a fényes hangversenyéről, melyet a rendezőség február hó folyamán szándékozik megtartani. E hangversenyen **Daniella Malvin** hírneves berlini operaénekesnőn kívül **Takács Mihály** a magyar operaház csodaszép hangu baritonistája és részt vesz, aki csak nem régen is olyan nagy műtélvezetben részesítette a műértő nagyváradai közönséget, **Daniella Malvin** és **Takács Mihály** olyan gazdag és értékes műsort állítottak össze ez alkalomra, amely a nagyváradai hangversenyek történetében esemény számban fog menni. Tekintve, hogy ilyen előkelő hangversenyben oly ritkán lehet részünk, előrelátható, hogy a fiatal, nagyhírű művész és a nagyváradai közönség kedves ismerős művésze ez estén zsufolt ház előtt fog hangversenyezni. Jegyekre előjegyzéseket elfogad. **Laszky Ármán** könyvkereskedése.

TANÜGY.

Ingyenes tanfolyam a nőipariskolában. *Szedlarikné* Dudinszky Anna urnától, a helybeli Nőiipariskola igazgatónőjétől és tulajdonosától azon értesítést vettük, hogy a nevezett ipariskolában a második félévi tanfolyam február hó 1-én veszi kezdetét, a mely tanfolyamra — tekintettel a lefolyt szűk esztendőre és a nagymérvű keresethiányra — az eddigi ingyenes résztvevőkön kívül még *tíz* szegény leányt, vagy asszonyt vesz fel a tanfolyamra, kiket díjtalanul képez ki. — A nemes elhatározás nem szorul bővebb dícséretre, csak, mint követendő példát, tartjuk megemlítenedőnek.

A kisednevelés érdekében. Az államilag engedélyezett gyermek menedékház vezetők képző vizsgálatá f. évi márczius 8-án fog megtartatni, mindazok, kik ezen tanfolyamból magán uton óhajtanak vizsgálatot tenni, — keresztlevél — hatodik elemi osztályról és hat havi gyakorlati időről szóló bizonyítványok melléklésével, kérvényeiket a folyó évi február hó 26-ik napjáig nagyságos Sipos Orbán kir. tanfelügyelő urhoz nyujtsák be. A nyári menedékház vezetők hat heti tanfolyama a folyó évi márczius hó 14-ik napján veszi kezdetét. Jelentkezhetnek 18-40 életévüket betöltött nők, kik írni-olvasni jól tudnak, keresztlevél, erkölcsi, iskolai és orvosi bizonyítvány szükséges és jó zenei hallással kell bírniok.

Nagyváradon, 1898. január hó 28-án. Özv. Dyk Ferenczné, okl. kisednevelőnő. Apáczai u. 8. szám.

MULATSÁG.

A várad-velencei és váraljai népkör felolvasó estélye. Szombaton este tartotta meg a kör negyedik felolvasó estélyét, mely egy cseppel sem állt hátrább, mint az első. A szereplők, kik szavataikkal, de különösen felolvasással igyekeztek szórakoztatni a nagy számú közönséget, derekasan működtek. Egy ily tanulságos és érdekes felolvasásban fejtegette dr. Edelmann Menyhért a hosszú élet titkát, citálva egyes tudósok műveiből és életéből. A sikertől felolvasás után Bernáth Aranka szavalt. Kedves szavatait élénk tapsokkal jutalmazták a »Gyermek bizalma« Szász Károly-tól című verset adta elő. Végül Kiss Sándor joghallgató mondta el »Szeretem a nőket« című vig monologot, mit kedélyes tánc követett, mely csak a reggeli órákban ért véget.

SZINHÁZ.

* **Játékrend.** A m. kir. Operaházban 1898. január 31-től 1898. február 6-ig. Hétfő: nincs előadás. Kedd: A sevillai borbély, Babatündér. Szerda: A varázsfuvola. Csütörtök: Bohémek. Péntek: Nincs előadás. Szombat: She (előszőr). Vasárnap: She.

Igazságszolgáltatás.

Megtámadott házaspár. A múlt év november havában történt, hogy B. R. katonavárosi polgár a nevével haza fele ment. A Moskovits féle gyár előtt a házastársakat három ember megtámadta és a földre teperte, azonban nemsokára a lármára emberek jöttek elő és így a házastársak megszabadultak.

A három támadót a törvényszék tegnap személyes szabadság megsértéséért **hat-hat** havi börtönrre ítélte.

Az ítéletben mindannyian megnyugodtak.

Apjára emelte a kezét. Egy nem mindennapi gonoszágú esettel foglalkozott tegnap a törvényszék.

Egy elvetemült fiatal ember állott tegnap a törvényszék előtt s a törvényszék el is ítélte hat havi börtönrre, noha az apa megengedett és nem kérte megbüntetését.

Sarkadi Sándornak hívják a vádlottat, aki az elmúlt nyáron összeszólalkozott az édes apjával és a szótárából verekedés lett és a fiu úgy elverte édesapját Sarkadi Jánost, hogy egy oldalbordája betört és hat hétig betegesen feküdt.

A csendőrség a fiut letartóztatta aki be is vallotta, hogy az édesapját megverte.

A végtárgyalás során be is lett igazolva, hogy a fiu csakugyan elkövette a büntetést is habár az apa nem kérte a büntetést elítélte a törvényszék hat havi börtönrre A ítélet jogerős.

A nagyvárad kir. tábla kitűzött ügyei.

Előadó: *Dr. Marienescu Athanas.*

- 62. Brestyánszky Ágnes — Babics Péter.
- 75. Curszás Mitru s. t. — Puja Juon.
- 83. Pető István — Liptay Erzsibe.
- 89. Bodor Juliánna — Benesik Sándor.
- 101. Aranyi Imre — Tikász Emilia.

Előadó: *Dobosfy Alajos.*

- 65. Nyilas Mihály — Percz József.
- 95. Boroszlav Zsidmond — Boroszlav Sándor.
- 88. Özv. Grósz Péterné — Pántis Oana.
- 6. A Veitzer czég — Varga Mihály.
- 11. M. jeiz. hitel bank — Rózsa Ferencz.
- 29. Kreidler Terézia — Özv. Kreidler Ferencz.

Előadó: *Fráter Imre.*

- 26. Schauer Miklós — Hutz Mitru s. t.
- 81. Sóth Mária s. t. — Schuller Anna s. t.
- 92. Zetényi Juliánna — Zetényi Ferencz.
- 96. Schlésinger Mór s. t. — Bécezy Pál.
- 122. Péter Erzsébet — Sz. Tóth Péterné.
- 143. Schlésinger Jakab — Csiki Dénes s. t.

Előadó: *Bócz Géza.*

- 13. Szabó János — Székely Sándor.
- 66. Argyelán Onutz — Gósz M. Gy. s. t.
- 85. Dr. Szegedy Kálmán — Stern Samuolné.
- 86. Monyoran Juon hagyatéki ügye.
- 25. Sárközi Balázsné hagyatéki ügye.
- 148. Erdélyi ev. ref. egyház Bezseviczy Béla és neje.
- 149. Erdélyi ev. ref. egyház Bezseviczy Béla és neje.

Előadó: *Gedeon László.*

- 119. Szűcs András — Szűcs Juliánna.
- 141. Ifj. Izsakusz István — Marossy György
- 144. Thury Ignác — Karczis Togyer.
- 150. Oala Péter — Oala Juon.
- 153. Tyerbe József — Kozma Tódor.
- 154. Pojnar György özv. — Kismár Györgyné.
- 165. Albertiszai népbank — Lanoa Vilmos.
- 167. A Nagyvárad tkptr. — Tömő Lajos.
- 187. Popa Mihály s. t. felszólalási ügy.

Előadó: *Czvek Kálmán.*

- 2. Vas János és neje — Nagy Imre.
- 18. Laczán József — Kiss Mihály.
- 30. Szekán Juon — Szigye Simon.
- 35. N. Szebeni alt. tkptr. — Habinay Pál és neje.
- 36. Fehér Albert és neje tkvi ügye.
- 37. Keiser Ádám és neje tkvi ügye.
- 38. Keiser Ádám és neje tkvi ügye.
- 49. Gazd. és iparbank Ille Péter.
- 70. Fischer Antal — Berza Jánosné.
- 79. Zivonyeszk Györgye s. t. — Zivonyeszk Pérané.

Előadó: *Járosy Károly.*

- 51. Ifj. Weisz Bernát — Bottyán Gábor.
- 77. Ifj. Rác Péter — Árva Sándor.
- 97. Goldschmidt Mihály — Hirschmann Vilmos.
- 98. Goldschmidt Mihály — Hirschman Vilmos.
- 99. Goldschmidt Mihály — Hirschman Vilmos.
- 106. Balogh Döme — Balog Pál.
- 117. Gottlieb Mór — Reismann Jakab.

Előadó: *Dr. Imrik Péter.*

- 2773. Aradi gör. keleti rom, egyház — Hendl Ödön.
- 82. Kir. kinstár — Beiner B. s. t.
- 87. Bruckner Lipót csőd ügye.
- 90. Gottlieb Mór csödtömege — Lajos Mihály.
- 200. Mogyorós János Nagyvárad vámos.

Előadó: *Urbán Adolf.*

- 18. Agód János gondtlanság súlyos testi sértés.
- 79. Kozma Togyer s. t. család s más bünt cselekm.
- 100. Nyerlucz Flóra könnyű testi sértés.
- 111. Lengyel István hatóság elleni erőszak.
- 136. Benye Péter hatóság elleni erőszak.
- 139. B. Kovács Lajos s neje sikkasztás.

Előadó: *Pojnar Dénes.*

- 4093. Kovács Mihály rágalmazás.
- 15. Vlas Péter súlyos testi sértés.
- 72. Fredmann Abraham hatóság el. erőszak.
- 246. Vatán János becsületsértés.
- 247. Jámbor János becsületsértés.

Előadó: *Polchy Mór.*

- 4445. Kotting Péter közveszályú megrongálás.
- 4. Németi Sándorné becsületsértés.
- 64. Marczinyák István szerencsejáték.
- 135. Horváth Zsófia lopás.
- 2433. Veres Flóra lopás.
- 4451. Juga Arsenie súlyos testi sértés.
- 4453. Reszling János jogtalan elsajátítás.
- 4454. Bogye Vaszalie jogtalan elsajátítás.
- 4472. Danyil József súlyos testi sértés.
- 39. Illés József lopás.
- 40. Lingurár György lopás.
- 89. Lakatos (Vajda) Ferencz.)

Közönség köre.

Adakozás.

Az Erzsébet leányárvaház részére a karácsonyi ünnepre adakoztak:

Gróf Bethlen Aladárné 10 frt., Egy katolikus pap 5 frt., Schiemer Ede 10 liter bab, 10 liter kása és 5 frt., Andrássy János 50 fej káposzta 5 frt., Zeley János 5 frt., Bunyitay Vince 100 fej káposzta és 5 frt., Radnay Farkas egy kosár gyalult káposzta, Schlauch Nándor 5 d. nyul. Schlauch Jozefin 5 frt., Kubicsek Katalin 5 frt., dr. Korstein Lajosné 5 frt., Dencs János 3 frt., Gabriell Lajos 5 frt., Zajnay 3 frt., Geissberg Emma 5 frt., Sal Ferencz 4 liter aszaltszilva 1 kosár dió és 5 frt., dr. Konrádné 5 frt., Nyiry Györgyné 2 frt., Papp János 1 frt., Sal József 1 frt., Heringhné 1 frt., Markovits Antalné 20 liter zsír 2 frt., Balázsházy Bertalané 5 frt., Mezey Vilma 30 narancz 1 kosár dió mézes kalács és 1 frt., dr. Berkovits Zsigmondné 2 frt., Pallay Lajosné 2 frt., ifj. Buljovszky József 2 frt., Hlatky Enrené 1 frt., Wöber Jánosné 5 frt., Ritoók Zsigmondné 1 frt., ifj. Schwartz Abrahamné 2 frt., Rádi Odónné 1 frt., dr. Fráter Imréné 2 frt., Winkler József 1 kosár répa 1 kosár vereshagyma 50 fej káposzta Géczy Lajosné 1 frt., Papp György 2 frt., Wertheimstein Alfréd 5 frt., Elek Gusztávné 2 frt., Rimandóczy Kálmán 2 frt., Arany Sándorné 1 frt., Gróf Kiszalák 10 kr., dr. Kein Febr 1 frt., Sebestyén Lajosné 2 frt., dr. özv. Lukács Jánosné 2 frt., óth Jenőné 3 frt., Rimler Károlyné 1 frt., Mertz Nándor 50 kr., özv. Farkas Jánosné 50 kr., Széles Lajosné 50 kr., Péchy Antalné 70 kr., Diósi Lajosné 1 frt., Tepper Károlyné 50 kr. Mihalovics Jánosné 50 kr. Andrássy Lajos 1 frt., Molnár Lajosné 3 frt., Andriska Károlyné 1 frt., özv. Márkutz Mihályné 1 frt., N. N. 1 frt. 50 kr., Nogely István 1 frt., Andriska Jánosné 1 frt., Andrássy Lajos 1 frt. özv. Bauma Vinczéné 1 frt., Oláry Gyula 3 vég szalag, Erdődy H. czukorkák, Fábri testvérek játékok, özv. Julier Wilmosné 60 kr., Smardáné 50 kr., Báró Luzenszky Lenke 1 frt., N. N. 50 kr., N. N. 20 kr., Lengyel Lajos 50 kr., N. N. 20 kr., Frölich Józsefné 50 db. mézeskalács, özv. Kereszturi Alajosné 30 kr. Kiss Károlyné 1 frt.

(Folytatjuk.)

TAVIRATOK.

Minisztereink Bécsben.

Bécs, január 29. (Saját t. d. táv) Bánffy, Dániel és Lukács miniszterek ma este a kiegyezési tárgyalásokra ide érkeztek.

Gyászmise Rudolf trónörökös lelki üdvéért.

Bécs, január 29. (Saját tudósítónk távirata.) A trónörökös halálának holnapi évfordulója alkalmából a Hofburg kápolnájában ő Felsege, az özvegy trónörökös és leánya jelenlétében misét mondanak. A kapuczinus templomban és

a schönbruni kastély kápolnájában is tartanak gyászszertartásokat. Vilmos német császár korszorut küldött Rudolf ravatára.

Szeged új képviselője.

Budapest, jan. 29. (Saját tud. táv.) Szegeden hír szerint Tiszta Istvángróft akarják felleptetni, kinek kerületében Hamberger Béla budapesti ügyvéd lépne fel.

Szalavszky főispán ügyéhez.

Budapest, január 29. (Saj. tud. táv.) Szalavszky főispán Pulszky és Tallián által magyarázatot kéretett Rakovszkytól. Nevezett megbízottak kijelentették, hogy Szalavszky rendelkezésére bocsátja Rakovszkynak a vádak alaptalanságát bizonyító adatokat. A főispán megelégszik azzal, ha majd Rakovszky a ház előtt rehabilitálni fogja őt.

Mészáros Károly dr. halála.

Budapest, január 29. (Saját tud. táv.) Mészáros Károly dr. nyugalmazott törzser orvos, az ismert milliomos és műbarát ma délelőtt fél kilencz órakor egész váratlanul szívszélhűdés következtében 51 éves korában meghalt József körút 7. szám alatti lakásán. Mészáros nevezetes szerepet játszott a nemzeti kaszinóban és a főváros társaséletében. Nem volt olyan köz- vagy jótékony cél, a melyben nagyobb összeget ne adott volna. Temetése hétfőn 3 órakor lesz. Holttestét a kerepesi temetőben temetik és sirja fölé muzeumot építenek.

Százezer forintos sikkasztás.

Budapest, jan. 30. (Saját tud. táv.) Valaki feljelentést tett Darányi miniszterhez, hogy az erdélyi erdőkezelőségnél százezer forintos sikkasztás történt. Budapesti számtanácsost azonnal kiküldték.

Ferdinánd trónörökös a nizzai szenátushoz.

Bukarest, jan. 29. (Saját tud. táv.) Az »Agence Roumaine« utólagosan közli Ferdinánd trónörökös hercegnek Nizzából a szenátushoz, melynek ő is tagja, intézett láviratát, melyben megemlékezik számos kartársának a múlt évben iránta tanusított vonzalmáról. Hangsúlyozza, mennyire meghatották őt a trónbeszédre adott válasza alkalmából az előtte kifejezett szerencsekívánatok és mily hangos visszhangra talált a szívében a szeretetnek: ez újabb bizonyítékai. A trónörökös az új év alkalmából a szenátusnak őszinte köszönete mellett szerencsét kíván és Istenhez foháskodik, hogy vegye oltalmába a drága Romániát.

Smolenski tábornok nyilatkozata.

Budapest, január 29. (Saját tud. táv.) Smolenski tábornok nyilatkozatának, amelyet az athéni lapokban közölt nagy jelentőséget tulajdonítanak. Smolenski abban visszautasítja, mint rágalmat, azt a vádat, mintha ellenszögült

volna annak, hogy a trónörökösnek az ő működéséről szóló s a valóságnak megfelelő jelentését nyilvánosságra hozzák. A jelentést az ő előnyére, de az igazság kárára megakarták változtatni. Egyik lap tényleg azt állította, hogy a hadügyminiszter emberfeletti erővel iparkodik azon, hogy a trónörökös jelentésének utolsó része őt előnyös színben tüntette fel. Ez az ügy nagy szenzációt kelt ugyan, mégis remélik, hogy a király elfogja simítani a dolgot.

Amerika valutája.

Budapest, jan. 29. (Saját tud. táv.) A washingtoni szenatus 47 szavazattal 32 ellenében elfogadta Keller szenatornak ama határozati javaslatát, a mely kimondja, hogy az Amerikai Egyesült Államok boudjai aranyban, valamint ezüstben egyaránt fizethetők legyenek.

KÖZGAZDASÁG.

A „Biharmegyei Takarékpénztár“ közgyűlése.

— Egy sikerült év beszámolója. —

A »Biharmegyei Takarékpénztár« tegnap délután tartotta rendes évi közgyűlését, melyen az igazgatóság beszámolt az elmúlt év eredményéről.

A részvényesek meglehetnek elégedve, mert dacára az elmúlt év kedvezőtlen gazdasági viszonyainak, igazán fényes üzlet-eredményrel zárta be az évet ez a pénztár.

A tiszta nyereség meghaladja az 52,000 forintot.

A közgyűlés lefolyása a következő volt:

Szunyogh Péter elnöklete alatt a következő részvényesek voltak jelen:

Dr. Márkus László, Mihelffy Pál, Szunyogh Péter, Ragány János, dr. Fassy Lajos, dr. Wallner Ödön, Szász Ágoston, Fleischacker Gyula, Markovits Sándor, Fényes Manó, Lukács Lajos, Podrácky Rezső, Schwartz Ferencz, Szirmay Artur, Markovits Mór, Steiner Benjamin, Weinberger Jakab, Hegedűs Géza, Kandél József, Pekánovits Imre, Mihelffy Adoll, Füredy László, Andrányi Lajos, Vinkler Lajos, dr. Schweiger Ede, dr. Gyémánt Jenő, Sándor Jenő.

Szunyogh Péter elnök megnyitójában üdvözölte a jelenvoltakat s konstatálta, hogy 26 részvényes van jelen 2049 részvényt képviselnek. Tehát az alapszabályszerinti létszám meg van. A közgyűlés szabályszerűen meg lett hirdetve.

A jegyzőkönyv vezetésére Mihelffy Adoll, a hitelesítésére Weinberger J. és Vinkler Lajos részvényeseket kérte fel.

Szavazatszedő elnökül Szász Ágostont, tagokul Steiner Benjamin és Füredy László részvényeseket jelölte ki.

Ezután felolvasták az igazgatóság következő jelentését.

Az igazgatóság jelentése.

Tisztelt közgyűlés!

Az 1897. évi zárszámadások előterjesztése alkalmával nem kívánjuk az elmúlt év gazdasági viszonyait jellemezni, mert ezek köztudomásúak.

Mi sem természetesebb tehát, hogy ezen viszonyok intézetünk üzletmenetére is némileg korlátozólag hatottak.

A hitelügyek kielégítésénél kénytelenek voltunk a legnagyobb szigorral és elővigyázatossággal és sok esetben visszatartással eljárni és e mellett főszóval fektetni arra, hogy tőkénket mobil módon tudjuk elhelyezni.

Betétállományunk jelentékeny szaporodást mutat; ez évi emelkedés 300,000 frtra rug és mi ezen jelenségben intézetünk iránt a bizalomnak fokozódó megerősödését látjuk.

Ezuttal van szerencsénk jelenteni, hogy az »Adriai«-biztosítási társulattal szerződési viszonyba léptünk és ezen elsőrangú társulat fő-ügynökségének vezetését elvállaltuk Biharmegye területére nézve.

Ezen üzletágunk, habár még a kezdet nehézségeivel kell kezdenünk már is megfelelő jövedelmet hozott és van reményünk, hogy ezen képviselőlet nekünk évről-évre nagyobb jövedelmet fog eredményezni.

Az évi nyereségünk, a szükségessé vált leírások után 55,013 frt 31 kr-ra rug, melynek felosztását következőképpen hozzuk javaslatba és pedig:

5,186 frt 12 kr. adassék az alapszabály értelmében a tartalékalap gyarapítására,
6,223 frt 32 kr. fordítassék az igazgatóság,
1,555 frt 83 kr. a felügyelő-bizottság jutalékára,

1,037 frt 22 kr. jutassék a választmánynak olyképen, hogy a jelenléti jegyek egyenként 3 frt 45 kr-jaival váltassanak be,

1,037 frt 22 kr. adassék alapszabály értelmében a nyugdíj-alap gyarapítására,

24,000 frt — kr. fordítassék a részvényesek közt felosztandó osztalékra olyképen, hogy az 1897. évi osztalék szelvény 6 frt-jaival váltassék be.

A fennmaradó 15,973 frt 60 krból adassék 12,813 frt 88 kr. a tartalék-alap külön dotálására a melylyel ezen alap 65,000 frtra fog emelkedni.

1,000 frt — kr. a nyugdíj-alap külön javadalmazására,

400 frt — kr. fordítassék az igazgatóság által meghatározandó jótékony adományra és a fennmaradó

1,759 frt 72 kr. vitessék át a jövő év számlájára.

Kérjük ezt az előterjesztésünket, melyhez a felügyelő-bizottság szintén hozzájárul elfogadni és ugy nekünk, valamint a felügyelő-bizottságnak a szokásos felmentvényt megadni.

Fenti előterjesztésünk elfogadása és jóváhagyása esetében tartalék-alapunkat az idei évben 18,000 frttal emeljük, vagyis részvényenként 4 frt 50 krt teszünk tartalékba, miáltal ezen alapunk 65,000 frtra fog rugni. Továbbá kérjük elrendelni, hogy az 1897. évi 3-ik számú osztalék-szelvény 1898. évi január hó 31. napjától kezdve legyen 6 frt-jaival az intézet pénztáránál, vagy a Pesti magyar kereskedelmi banknál Budapesten kifizetendő, illetve beváltandó.

Végül pedig jelentjük, hogy a felügyelő-bizottságnak és a választmány kisorsolt tagjainak mandátuma ez év végével lejárt, a miért is felkerjük a tisztelt közgyűlést méltóztatassék erre vonatkozólag az alapszabályszerű választásokat megajteni.

Nagyvárad, 1897. évi december hó 31-én.

Az igazgatóság.

Ezzel kapcsolatosan felolvasták a felügyelő-bizottság jelentését, a mely szerint az összes számadások pontosak, a szabályoknak teljesen megfelel. A nyereség felosztására nézve az igazgatóság javaslatát ajánlják.

A mérleget a napokban hirdelési rovatunkban közöltük.

A közgyűlés a jelentéseket elfogadta s a felmentvényt megadta.

Ezután a választmány és felügyelő-bizottságot választották meg; és pedig a következő redményvel:

A választmányba beválasztottak mindannyian 2236. szavazattal:

Bordé Ferencz,
Kiss Elek,
Kövár Tivadar,
Moskovits Mór,
Nagy Lajos,
Papp János,
Tatár Zoltán (új),
Winkler Lajos.

A felügyelő-bizottságba ugyancsak annyi szavazattal egyhangulag beválasztottak:

- Fehér Miksa,
- Hegedüs Géza,
- Dr. Márkus László,
- Pekanovits Imre,
- Ragány János rendes tagnak.
- Póttagnak: Kandel József.

Indítványt senki sem tett s így a választások után, az elnök élteztésével a közgyűlés véget ért.

TOZSDE.

— A »Tiszántul« eredeti távirata. —

Gabonatözsde.

Készáru búzában az irányzat gyenge volt.

Határidők.

Budapest, jan. 29.

Buza őszre	9.37
Buza tavaszra	11.77
Tengeri	5.23
Rozs őszre	8.56
Zab őszre	6.80

Értéktözsde.

Az irányzat gyenge.

Budapest, jan. 29.

Osztrák hitel	362
Magyar hitel	384.50
Allamvasut	344.5
Déli vasut	80.50
Rimamurányi	250.50
Magyar jelzálog	276.50
Magyar leszámítoló	254.50
Villamos vasut	279.50
Salgótarjáni	601.
Iparbank	101.25
Budapest közuti	405.
Kereskedelmi bank	1444.

Bécs, jan. 29.

Az irányzat gyenge.	
Osztr. hitel	362.
Magyar hitel	385.
Allamvasut	344.50

Nivaltalos árfolyások

budapesti áru- és értéktözsde 1897. január 29-én.

Magyar aranyjárdék 4%	121.
Magyar koronajárdék	99.30
Magyar vasúti kölcsön aranyban 4 1/2%	121.50
Magyar vasúti kölcsön ezüstben 2 1/2%	101.
Magyar keleti vasúti államkölcsön 1877-ből	121.75
Magyar földterhermentesítési kötvény 4%	97.35
talmérséki jog megváltási kötvény	101.
Horvát-szlávon földterhermentesítési kötvény	97.50
Magyar nyeresémi sorjegy-kölcsön	154.
Tízszázalékos és százalékos sorjegy kölcsön	140.50
Osztrák járadék papírban	102.25
Osztrák járadék ezüstben	102.25
Osztrák járadék aranyban	121.75
Osztrák korona járadék	102.75
1860. osztrák államsorjegyek	144.50
Osztrák magyar bankrészevény	930.
Magyar hitelbank részvény	384.75
Osztrák hitelintézeti részvény	363.
Páris vista	344.50
20 márkás arany	951.
Német birodalmi márka	587.50
London vista	120.
Páris vista	475.50
20 márkás arany	14.76

A szerkesztésért felelős:

Dr. VUCKICS GYULA.

NYILTTÉR.

Ügyvédi iroda áthelyezés.

Van szerencsém t. ügyfeleimmel tudatni, hogy

ügyvédi irodámat

f. évi február hó 1-ső napján az Apáczai-utcai

397/6 számú házba helyezem át.

Rothmann Jakob

ügyvéd.

Eladó ház.

A Sztaroveczky-utcán, mely rendes kezelés mellett 8% hoz.

1 hét szobás és több kisebb lakással

szabad kézből eladó.

Értekezhetni **Ajtay Gyula** urral lehet,

Flegmann-czég, Zöldfa-utca.

Pompás

Kanári-előőnekeseket

küld utánvétel mellett,

éneklő képességökhöz mérten

8-20 Mark értékben.

8 napi próbaidő.

Ugyancsak czélszerű **kalitkakat,**

(Gesangs und Rollerkafig)

melyeket minden nagyobb kiállítás

kitüntetett.

Árjegyzék ingyen.

W. HEERING, St.-Andreasberg

(Harz) 427.

2-10

Richter-féle Horgony-Pain-Expeller Liniment. Capsici comp.

Ezen hírneves házi-szer ellentállt az idő megpróbáltatásait, mert már több mint 27 év óta megbízható, fájdalomcsillapító bedörzsölésként alkalmaztatik köszvénynél, csúsznál, lagszagtatásnál és meghűléseknél és az orvosok által bedörzsölésekre is mindig gyakrabban rendeltetik. A valódi Horgony-Pain-Expeller, gyakorta Horgony-Liniment elnevezés alatt, nem titkos szer, hanem igazi népszerű házi-szer, melynek egy házi-utasban sem kellene hiányozni. 40 kr., 70 kr. és 1 frt. üvegeként árban majdnem minden gyógyszerárban készíten van; főraktár: Török József gyógyszerész-nél Budapesten. Bevásárlás alkalmával igen óvatosak legyünk, mert több kisebbértékű utaztat van forgalomban. Ki nem akar megkárosítani, az minden egyes üveget „Horgony“ vegegy és Richter cégjegyzés nélkül mint nem valódit utasítsa vissza. RICHTER F. AD. és társa, cs. és kir. udvari szállítók, RUDOLSTADT.

Előrehaladt idény miatt!

alsó ujasok, nadrágok, kesztyűk, harisnyák, utazó és vadász carlsbadi cipők, Halina csizmák, galocsnik, loden és plüsch kalapok, sapkák, bőr és loden gamashk, gyapju és plüsch takarók, pokróczok, szőnyegek s mindennemű kötött és szövött áruk **beszerzési árban** kiárusíttatnak

Fábry testvérek

divatáruházában,

Nagyvárad, Fő-utca.

Butor kiárusítás!

Van szerencsém a n. é. közönség b. tudomására hozni, hogy nagyváradai fiók üzletem feloszlatom, ennél fogva a raktáron levő összes

BUTOROKAT

saját áron alul a meddig a készlet tart kiárusítom.

tisztelettel

Killer Ede,

butorgyáros, cs. és kir. udvari szállító.

A MAUTHNER-féle

hírneves

konyhakerti- és virágmagvak

zárt és hatóságilag védett csomagokban törvényesen bejegyzett

medve-védjeggyel

valamennyi nagyobb

fűszer és vaskereskedésekben

kaphatók.

A Budapesten Andrásy-ut 23. szám a. létező Mauthner Ödön czég csakis olyan csomagoknál vállal teljes jótállást egészen friss és valódi magvakért, a mely csomagok ragasztva, a medve-ábrával és a Mauthner névvel jelölve, ugy a mint a mellékelt rajz is mutatja.

VASUTI MENETREND.

Érvényes 1897. évi október 1-től.

Kolozsvár—Nagyvárad—Budapest.						Budapest—Nagyvárad—Kolozsvár.						Püspök-Ladány—Debreczen—Érmihályfalva.					
	Gy. v.	Gy. v.	Sz. v.	Sz. v.	V. v.		Gy. v.	Gy. v.	Sz. v.	Sz. v.	V. v.		Gy. v.	Sz. v.	Gy. v.	Sz. v.	T. v.
Kolozsvár ind.	11 01	5 23	7 00	6 13	—	Budapest ind.	9 15	2 55	5 45	8 30	—	P.-Ladány ind.	4 08	1 31	6 00	2 40	6 12
B.-Hunyad >	12 20	6 40	8 37	7 54	—	Nagykátá >	10 20	3 25	7 54	10 16	—	Debreczen >	5 23	3 05	6 59	4 07	7 40
Csucsá >	12 52	7 09	9 19	8 32	4 49	Szolnok >	11 19	4 23	9 27	11 31	—	Érmihályfalva érk.	6 37	4 06	7 44	5 09	9 23
Bucsa >	—	—	9 33	8 51	5 13	P.-Ladány >	12 55	5 55	11 53	2 00	5 00	Érmihályfalva—Debreczen—Püspök-Ladány.					
Brátka >	—	—	9 50	9 10	5 38	Báránd >	—	—	12 07	2 12	5 17		Sz. v.	Sz. v.	Sz. v.	Sz. v.	Gy. v.
Rév >	1 34	7 47	10 08	9 30	6 13	Sáp >	11 17	6 15	12 24	2 27	5 38	Érmihályfalva ind.	6 38	11 17	5 40	9 2	5 7
Élesd >	1 48	7 59	10 25	9 48	6 42	B.-Ujfalu >	1 33	6 30	12 46	2 47	6 04	Debreczen >	3 48	12 36	8 17	1 3	5 3
Mező-Telegd >	2 01	8 11	10 42	10 07	7 10	M.-Peterd >	—	—	1 00	3 00	6 21	P.-Ladány érk.	5 24	—	—	—	—
F.-Vásárhely >	—	—	11 01	10 27	7 38	M.-Keresztes >	—	—	1 14	3 12	6 37	Debreczen—Nagy-Léta—Vértés.					
Várad-Velenceze >	2 25	8 32	11 10	10 37	7 51	Bors >	—	—	1 28	3 25	6 56		V. v.	V. v.			
Nagyvárad érk.	2 31	8 38	11 17	10 44	8 —	Püspöki >	—	—	1 36	3 32	7 08	Debreczen i.	8 35	4 17	Nagy-Léta-	5 25	1 05
Nagyvárad ind.	2 38	8 43	11 32	11 04	2 22	Nagyvárad érk.	2 11	7 07	1 48	3 42	7 22	Sáránd >	9 31	5 11	Vértés ind.	—	—
Püspöki >	—	8 51	11 42	11 14	2 37	Nagyvárad ind.	2 18	7 14	2 06	3 58	1 22	H.-Bagos >	9 44	5 22	M.-Pályi >	5 47	1 30
Bors >	—	—	11 50	11 22	2 48	V.-Velenceze >	2 25	—	2 30	4 05	1 31	H.-Pályi >	10 08	5 46	H.-Pályi >	6 03	1 48
M.-Keresztes >	—	—	12 03	11 37	3 20	F.-Vásárhely >	—	—	2 41	4 16	1 46	M.-Pályi >	10 23	6 00	H.-Bagos >	6 18	2 05
Mező-Peterd >	—	—	12 15	11 50	3 38	M.-Telegd >	2 50	7 43	3 03	4 38	2 19	N.-Léta-	—	—	Sáránd >	6 47	2 34
B.-Ujfalu >	3 18	9 22	12 29	12 05	4 16	Élesd >	3 04	7 56	3 21	4 56	2 50	Vértés érk.	10 46	6 20	Debreczen é.	7 25	3 18
Sáp >	3 38	9 36	12 47	12 25	4 49	Rév >	3 26	8 18	3 45	5 20	3 32	Sáránd—Derecske, Derecske—Sáránd.					
Báránd >	—	—	1 01	12 41	5 13	Brátka >	—	—	4 06	5 43	4 08	Sáránd ind.	9 41	5 21	Derecske ind.	6 00	1 49
P.-Ladány >	4 03	10 03	1 34	1 19	5 50	Bucsa >	—	8 51	4 27	6 04	4 36	Derecske érk.	10 00	5 40	Sáránd érk.	6 20	2 09
Szolnok >	5 39	11 44	3 35	3 37	—	Csucsá >	4 16	9 6	4 53	6 31	5 03						
Nagy-Káta >	6 34	12 41	4 45	5 07	—	B.-Hunyad >	4 52	9 37	5 32	7 16	—						
Budapest érk.	7 50	1 50	6 20	7 10	—	Kolozsvár érk.	5 55	10 37	6 59	8 33	—						

Nagyvárad—Szeged.				Szeged—Nagyvárad.				Nagyvárad—Arad.				Arad—Nagyvárad.			
	Sz. v.	Sz. v.	V. v.		Sz. v.	Sz. v.	V. v.		Sz. v.	Sz. v.	Sz. v.		Sz. v.	Sz. v.	Sz. v.
Nagyvárad ind.	10 20	4 25	7 30	Szeged ind.	3 45	10 25	6 40	Nagyvárad ind.	10 20	4 25	7 30	Arad ind.	5 10	11 20	9 35
Ósi >	10 30	4 36	7 44	H.-M.-Vásárhely >	4 44	11 05	7 57	Ósi >	10 30	4 36	7 44	Kurtics >	5 39	11 49	10 07
Less >	10 48	4 56	8 06	Orosháza >	5 39	11 54	9 38	Less >	10 48	4 56	8 06	Kétegyháza >	6 14	12 28	10 54
Cséffa >	11 03	5 12	8 29	Csaba >	7 00	2 33	4 50	Cséffa >	11 03	5 12	8 29	Békes-Csaba >	6 47	1 19	11 39
Szalonta >	11 26	5 37	9 08	Gyula >	7 27	3 05	5 26	Szalonta >	11 26	5 37	9 08	Gyula >	7 27	3 05	5 26
Kötegyán >	11 46	5 57	9 37	Sarkad >	7 47	3 27	5 56	Kötegyán >	11 46	5 57	9 37	Sarkad >	7 47	3 27	5 56
Sarkad >	11 57	6 09	9 51	Kötegyán >	7 56	3 39	6 09	Sarkad >	11 57	6 09	9 51	Kötegyán >	7 56	3 39	6 09
Gyula >	12 21	6 34	10 21	Szalonta >	8 23	4 10	6 47	Gyula >	12 21	6 34	10 21	Szalonta >	8 28	4 10	6 47
Csaba >	2 10	7 22	4 42	Cséffa >	8 42	4 34	7 18	Békés-Csaba >	2 23	7 17	4 32	Cséffa >	8 42	4 34	7 18
Orosháza >	3 10	8 32	5 48	Less >	9 04	5 00	7 51	Kétegyháza >	2 54	7 44	5 03	Less >	9 04	5 00	7 51
H.-M.-Vásárhely >	4 00	9 26	7 00	Ósi >	9 21	5 19	8 16	Kurtics >	3 28	8 20	5 38	Ósi >	9 21	5 19	8 12
Szeged >	4 35	10 20	7 55	Nagyvárad érk.	9 32	5 30	8 31	Arad érk.	3 55	8 47	6 05	Nagyvárad érk.	9 32	5 30	8 36

Nagyvárad—Belényes—Vaskóh.				Vaskóh—Belényes—Nagyvárad				Nagyvárad—Gyoma				Gyoma—Nagyvárad.			
	V. v.	Sz. v.			Sz. v.	Th. v. sz. sz.			V. v.	Sz. v.			Sz. v.	V. v.	
Nagyvárad ind.	3 50	2 40		Vaskóh ind.	4 30	2 30		Nagyvárad ind.	5 50	2 37		Gyoma ind.	3 40	2 41	
V.-Velenceze >	4 05	2 51		Lunka-Rézbánya >	4 42	2 43		Ósi >	6 09	2 51		Déva-Ványa >	4 37	3 40	
Félix-Fürdő >	4 32	3 13		Szudrics >	5 09	3 12		Uj-Palota >	6 24	3 05		Körös-Ladány >	5 13	4 20	
Kardó >	4 50	3 27		Belényes >	5 37	3 52		Gyires >	6 41	3 17		Szeghalom >	5 40	4 53	
Magyar-Gyepes >	5 50	4 17		Sonkolyos >	5 58	4 15		Körösszeg >	7 02	3 36		Vésztő >	6 12	5 35	
Tasádfő >	6 07	4 31		Belényes-Ujlak >	6 10	4 27		Szakál >	7 39	4 05		Kót >	6 38	6 06	
Drág-Cséke >	6 30	4 45		Borz >	6 19	4 37		Nagy-tóti >	7 55	4 21		Iráz >	6 52	6 28	
Magyar-Cséke >	6 50	4 5		Sólyom >	6 35	4 58		Komádi >	8 25	4 32		Komádi >	7 10	7 08	
Dusesd >	7 05	4 15		Gyanta >	6 56	4 19		Iráz >	8 42	4 49		Nagy-tóti >	7 22	7 12	
Szombatság-Rogoz >	7 46	5 47		Hollód >	7 10	5 34		Kót >	9 19	5 14		Sakáll >	7 48	7 44	
Hollód >	7 58	5 58		Szombatság-Rogoz >	7 31	6 03		Vésztő >	9 44	5 32		Körösszeg >	8 11	8 19	
Gyanta >	8 12	6 11		Dusesd >	7 55	6 34		Szeghalom >	10 34	6 13		Gyires >	8 33	8 33	
Sólyom >	8 38	6 36		Magyar-Cséke >	7 07	6 49		Körös-Ladány >	11 —	6 31		Uj-Palota >	8 47	8 58	
Borz >	8 53	6 50		Drág-Cséke >	8 26	7 17		Déva-Ványa >	12 03	7 21		Ósi >	9 03	9 13	
Belényes-Ujlak >	9 05	7 01		Tasádfő >	8 40	7 33		Gyoma érk.	12 45	8 06		Nagyvárad érk.	9 20	9 33	
Sonkolyos >	9 18	7 13		Magyar-Gyepes >	8 54	7 50		Nagyvárad—Érmihályfalva							
Belényes >	10 04	7 47		Kardó >	9 27	8 31		Érmihályfalva—Nagyvárad.							
Szudrics >	10 27	8 09		Félix-Fürdő >	9 40	8 45			Vegyes v.	Vegyes v.		Vegyes v.	Vegyes v.		
Lunka-Rézbánya >	10 56	8 21		V.-Velenceze >	10 01	9 09		Nagyvárad ind.	6 50	5 45	Érmihályfalva ind.	5 05	5 25		
Vaskóh érk.	11 12	8 49		Nagyvár érk.	10 11	9 19		B.-Püspöki >	7 17	6 02	Érselind >	5 37	6 06		
Szekelyhid—Margitta				Margitta—Szekelyhid											
	V. v.	V. v.			V. v.	V. v.									
Szekelyhid ind.	10 02	8 —		Margitta ind.	4 35	4 45									
Apátkeresztur >	10 56	8 46		Monos-Petri >	4 46	4 57									
V.-Ábrány >	11 12	9 —		V.-Ábrány >	4 57	5 10									
Monos-Petri >	11 24	9 11		Apátkeresztur >	5 13	5 29									
Margitta érk.	11 35	9 21		Szekelyhid érk. reg.	5 54	6 10									

Szombatság-Rogoz—Dobrest.				Dobrest—Szombatság-Rogoz.			
	Vegy. v.	Vegy. v.			Vegy. v.	Vegy. v.	
Szombatság-Rogoz ind.	6 08	7 55		Dobrest ind.	4 22	6 36	
Nánhegyesol >	6 34	8 21		Nánhegyesol >	4 32	6 46	
Dobrest érk.	6 44	8 31		Szombatság-Rogoz érk.	4 56	7 10	

A vonatok közlekedési ideje középeurópai idő szerint van kitüntetve.
 A vastagabb számok este 6 órától reggeli 5 óra 59 percig terjedő éjjeli időt jelentik.
 A †-tel jelzettek feltételes megálló helyek.